

pag. 5
Eroii. Mucenicii. Mărturisitorii

pag. 5
Armonii de primăvară

pag. 8
Europa de acasă

Fondat 1935. Seria nouă. ISSN 1454 - 198X

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

ANUL 28, NR. 694, IUNIE 2025

Editorial

„Flori de tei, deasupra noastră...”

Trăim într-o lume care a început să uite ce înseamnă să fii om cu adevărat. Soluţia nu se află în progresul tehnologic sau în goana după eficienţă, ci în reactivarea unor valori esenţiale, precum iubirea, respectul, solidaritatea... Numai în felul acesta putem spera la o lume în care oamenii nu se vor trata unii pe alţii ca pe nişte obiecte sau obstacole, ci drept egalii lor în demnitate şi umanitate.

Până la civilizaţia aceea ideală, la care mulţi încă visăm (dacă nu pentru noi, măcar pentru generaţiile ce vor veni în urma noastră!), să ne întoarcem privirea spre acele puţine lucruri frumoase, din preajmă, care ne înnobilează spiritul!

Iunie, prima lună de vară, aduce în spaţiul românesc, chiar din întâia sa zi, o sărbătoare dragă: *Ziua Copilului*, prilej de a face bucurii simple celor mici, dar, de ce nu, şi acelui copil pe care fiecare dintre noi, cei maturi, îl păstrăm încă în sufletul nostru...

Mijlocul lunii, 15 iunie, ne aminteşte de trecerea în eternitate a lui Mihai Eminescu, „Sfântul preacurat al ghersului românesc”. Nu ştiu dacă noi, acum, la 136 de ani de la dispariţia Poetului, mai putem veni cu noutăţi privind viaţa şi activitatea sa literară, dar câteva gânduri ni se îndreaptă cu pioşenie spre „Luceafărul poeziei româneşti”, şi avem datoria sfântă de a-i aduce modestul nostru omagiu.

Mihai Eminescu este întruchiparea genialului şi nimănui nu îi este îngăduit orgoliul de a crede că poate cuprinde, înţelege, defini şi explica ameţitoarele adâncimi şi înălţimi ale cugetării şi artei sale.

Despre opera eminesciană şi despre omul Eminescu s-au scris biblioteci întregi. Prin complexitatea însuşirilor sale, Eminescu stă alături de marile spirite ale umanităţii. Caracterul, credinţa, pasiunea pentru muncă, dragostea pentru frumos... fac dovada unei fiinţe puternice, adânc înrădăcinate în trupul sănătos al poporului român, în înţelepciunea şi frumuseţea folclorului autohton.

Din mărturisirile celor care l-au cunoscut şi din manuscrisele eminesciene, ne dăm seama de vastitatea orizontului cultural. Mihai Eminescu cunoştea principalele literaturi moderne şi antice, avea temeinice cunoştinţe de istorie, filologie, filosofie, folclor... Ceea ce a sporit polivalenta sa personalitate creatoare a fost o conştiinţă artistică solidă.

Prin întrebările pe care Poetul şi le pune asupra problemelor majore ale lumii: existenţă, societate, artă, iubire..., prin căutările întru aflarea răspunsului, Eminescu a devenit expresia cea mai luminoasă şi mai înaltă a simţămintelor poporului român, un înnoitor pe toate planurile în literatura noastră...

La acest început de vară şi de vacanţă şcolară, gândul meu se îndreaptă şi către elevii de toate vârstele, cu îndemnul de a citi cât mai multe cărţi.

O carte citită este o viaţă trăită, spunea cineva!

Domniţa NEAGA

1 Iunie - Ziua Internațională a Copilului

La mulți ani, copii de toate vârstele!

În fiecare an, pe 1 Iunie, se celebrează Ziua Internațională a Copilului, prilej de a sărbători cea mai frumoasă perioadă din viața fiecărui om – copilăria, de a oferi sprijin copiilor, de a-i aprecia și iubi și de a promova respectarea drepturilor și bunăstarea copiilor din toată lumea.

Ziua Copilului ne amintește de momentele tandre și plăcute ale copilăriei noastre, dar este și ziua în care încercăm, încă o dată, să conștientizăm că interesul pentru copil trebuie să fie unul prioritar și că toți copiii au nevoie de sprijinul și atenția noastră de zi cu zi. Ziua Internațională a Copilului - 1 Iunie a început să fie sărbătorită în anul 1925 când, la Geneva, s-a ținut Conferința Mondială pentru Bunăstarea Copiilor și a fost adoptată Declarația pentru protecția copilului. Totodată, în anul 1954, Fondul Națiunilor Unite pentru Urgențe ale Copiilor - UNICEF a emis o recomandare care prevedea faptul ca fiecare stat să dispună de o zi dedicată copiilor.

În această primă zi de vară, Primăria Municipiului Roșiori de Vede, prin Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport și EUROPE DIRECT Teleorman, alături de unitățile școlare roșiorene, de agenți economici inimoși – TECSA BUSINESS și CMC&PMA DISTRIBUTION SRL Roșiori,

precum și de Asociația ARIZAN și Asociația OBSERVATOR au organizat o mulțime de evenimente interactive dedicate creării unor amintiri de neuitat.

Spectacol de teatru pentru copii, ateliere de pictură pe față, roata norocului cu premii, „pașapoarte pentru vacanță”, dulciuri și fotografii, muzică, dans, sute de baloane colorate

Continuare în pag. 8

Aurelia BĂRBUȚ, Monica TUINETE
Foto: Aurelia BĂRBUȚ, Tedy STÎNGĂ

Eternul Eminescu...

Primăria Municipiului Roșiori de Vede, prin Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, a comemorat 136 de ani de la trecerea în neființă a Luceafărului poeziei românești. Ne plecăm cu toții fruntea în fața memoriei celui mai mare poet român din toate timpurile - Mihai Eminescu.

În semn de respect, s-au depus flori la bustul poetului amplasat în Parcul Central „Av. Nicolae Popescu Vedea”, continuând cu ședătoarea literară „Trecea Luceafărul”, un moment artistic plin de emoție și sensibilitate susținut, la Casa de Cultură, de elevi ai instituțiilor de învățământ roșiorene, îndrumați

Continuare în pag. 8

Elvira STÂNGĂ

Ziua Eroilor

Eroii români - omagiați la Roșiori de Vede de Ziua Înălțării Domnlui

Primăria Municipiului Roșiori de Vede și Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport au organizat joi, 29 mai, ceremonia de comemorare a eroilor neamului, desfășurată de Ziua Înălțării Domnului, sărbătoare creștină cu o profundă însemnătate spirituală, dar și Ziua Eroilor, închinată celor care s-au jertfit pentru țară și credință. În această zi sfântă, îi cinstim pe acei fii ai României care au pus mai presus de propria viață libertatea, unitatea și demnitatea poporului român.

Ziua Eroilor este marcată întotdeauna de sărbătoarea Înălțării Domnului, semn că sacrificiul suprem este însoțit de speranța învierii și de răsplata divină. Înălțarea Domnului ne amintește de victoria vieții asupra morții, iar eroii noștri, cunoscuți sau anonimi, fie ei infanteriști, artileriști, aviatori sau oricare altă armă, reprezintă temelia pe care s-a construit și se păstrează România de azi. Prin jertfa lor, ei au devenit nemuritori în sufletul neamului. Este datoria noastră să le păstrăm vie memoria și să le urmăm exemplul de curaj, credință și devotament față de patrie.

După intonarea intonarea Imnului Național al României, a vorbit despre aceşti eroi și faptele lor grandioase primarul municipiului, ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru.

Continuare în pag. 8

Aurelia BĂRBUȚ, Foto: Aurel CRISTEA

De Ziua Învățătorului

În data de 5 iunie, la Roșiorii de Vede, am trăit o zi cu adevărat specială: am sărbătorit „Ziua Învățătorului” alături de oameni care dau sens cuvintelor „educație”, „cultură” și „valoare”. O zi în care școala, știința și arta au fost onorate prin prezența unor personalități remarcabile ale vieții academice, artistice și intelectuale a României.

Într-un cadru încărcat de emoție și respect, evenimentul a reunit nume sonore, precum: acad. Ioan-Aurel Pop – președintele Academiei

Continuare în pag. 8

Text și foto: Aurelia BĂRBUȚ

„Verba volant, scripta manent”

Jurnal de scriitor

01.05.2025 – Zi liberă. Zâmbreasca. Un timp al găsirii şi al regăsirii. Al aducerilor aminte, al înţelegerii, al acceptării, pentru că şi mâine e o zi. Nu?

04.05.2025 – Alegeri prezidenţiale. Candidaţi mulţi, preferinţe diverse. Discuţii aprinse între prieteni, colegi, părinţi şi copii. Discuţii duse până la extremă, cu răutate şi ură… Hmm!

05.05.2025 – „Viaţa te poate lua pe nepregătite, surprinzându-te descoperit. Este necazul universal. Face parte din destinul tău de fiinţă omenească” (Charlton Ogburn).

06.05.2025 – Mănăstirea Pantocrator. În acest an, cu ocazia sărbătorii aşezământului monahal (hramul principal), au fost aduse pentru prima dată în ţara noastră moaştele Sfintei Împărătese Elena. Noapte de mai, cer ameninţat de nori, oameni veniţi din apropiere sau de la sute de kilometri pentru a se ruga, pentru a lua putere, pentru a lua speranţă.

08.05.2025 – Zi de mai, nori, castani înfloriţi, oameni trişti, bulversaţi, neştiind dacă votul lor aduce binele general sau dezastrul. Şi totuşi, timpul îşi urmează cursul. „Conclavul de la Vatican pentru alegerea înlocuitorului Papei Francisc s-a terminat după doar patru voturi, când fumul alb a ieşit pe hornul instalat în Capela Sixtină. Identitatea noului Papă a fost dezvăluită de cardinalul deacon senior, Dominique Mamberti. Acesta a apărut la balconul Bazilicii Sfântul Petru şi a anunţat: Habemus Papam. Noul Papă este Robert Francis Prevost, Papa Leon al XIV-lea” (libertatea.ro).

9.05.2025 – Europa a intrat în oraşul de pe Vedea,/ cu ordinea ei albastră de 12 stele./ Dimineaţa, un om al străzii răsturnase pubela galbenă, îşi umpluse braţele cu peturi şi striga: Europa! Te iubesc, Europa!

10.05.2025 – „Adevărul e ca trestia de zahăr: chiar dacă o mesteci timp îndelungat, tot dulce va rămâne (Proverb Malgaş).

12.05.2025 – „Pe 9 mai 2025, muzica românească şi-a omagiat unul dintre cei mai valoroşi creatori. Compozitorul Marius Ţeicu a fost sărbătorit în ziua în care a împlinit 80 de ani, pe scena Festivalului Internaţional George Grigoriu de la Brăila, care a aniversat, la rândul său, 20 de ani de existenţă” (libertateapentrufemei.ro).

18.05.20 - Al doilea tur al alegerilor prezidenţiale. Întrebat cu cine votează, Ion Ţiriac a răspuns: „Nu am venit aici să fac politică. Am venit să votez pentru ce cred eu că e bine pentru România. Îmi doresc un lider care să aibă coloană vertebrală şi să ne reprezinte în Europa şi în lume, nu pe unul care merge acolo doar să tacă şi să accepte tot”.

20.05.2025 – „Parte din fericirea vieţii nu constă în a purta bătălii, ci în a le evita. O retragere bine gândită este în sine o victorie” (Norman Vincent Peale). Nu a citit asta niciodată. Dar a gândit întotdeauna aşa. Ea, cea fără de care paşii ţi-ar fi fost şovăielnici, gândurile ancorate în cel mai mare rău al lumii, aripile frânte. Dar ea a fost mereu la capătul provocărilor, cu înţelepciunea ei ca o baghetă fermecată, strigându-ţi: bate din aripi! Pluteşte! Nu lăsa aripile jos! Mama. Ziua ei de naştere. Ce binecuvântare să vă aveţi una pe alta!

24.05.2025 – Salonul de carte al scriitorilor şi publiciştilor roşioreni. Prima strigare a catalogului, la care au răspuns: prezent - aproape toţi. Şi nu au fost puţini. Oameni care şi-au lăsat numele pe o carte sau mai multe cărţi, sporind astfel zestrea culturală a oraşului de pe Vedea, fiind cunoscut faptul că o carte reprezintă piesa de rezistenţă a acesteia, dar şi legătura cu lumea şi eternitatea. Oameni care au dus prin cărţile lor imaginea oraşului acesta de câmpie despre care mulţi nici nu au auzit. Oameni care au vorbit despre oamenii şi locurile acestea dincolo de graniţele judeţului, chiar şi ale ţării. Cărţi ce vor vorbi despre cei care le-au scris, dar şi despre cei care nu le-au acordat atenţia cuvenită… Pentru că timpul trece, cuvântul rămâne!

28.05.2025 – „Pentru că suntem muritori, fiecare talent, îndemânare, aptitudine pe care o posedăm, fiecare gând şi trăire pe care am avut-o, fiecare peisaj superb pe care l-am văzut, fiecare obiect material pe care l-am avut se vor pierde, în definitiv. Asta doar dacă nu le împărtăşim cuiva” (Editorii Conari Press din „Exerciţiul Bunătăţii”).

Florina CARVACI
Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Trăire creştină

Judecată și iertare...

„Nu judecați”, cere Iisus în Predica de pe munte. E una dintre invitațiile evanghelice pe care nu le (prea) luăm în serios. Un gânditor creștin din secolul al IV-lea, Isidor Pelusiotul, spunea: „Chiar mi se pare că devenim judecători impasibili ai dezordinilor și păcatelor altora, neglijându-le pe ale noastre, care, însă, ar avea mai mare nevoie de iertare. Suntem orbi față de păcatele noastre, dar pentru cele ale aproapelui nostru vederea e chiar prea ascuțită. În privința succeselor noastre se întâmplă tocmai invers: chiar cele mai modeste devin imense, pe când cele ale aproapelui, oricât ar fi de mari și de minunate, devin mici și demne de neglijat.”

Evident că faptul de a nu judeca nu înseamnă a nu discerne. În realitate, pentru a înțelege cine suntem și ce facem, avem nevoie de judecata unui prieten, care să mă orienteze, să mă încurajeze, să mă corecteze. Însă, judecata poate deveni cu ușurință o boală atât din pricina a ceea ce suferim și ne face să devenim suspecți, uneori precauți și duri, cât și a judecății prin care noi îl condamnăm, deseori în mod neîndurător și definitiv, pe aproapele. Uneori, considerăm judecata necesară pentru a putea înțelege mai bine; considerăm că e manifestarea capacității, inteligenței noastre, înțelegerea profundă a vieții, pe când deseori înseamnă doar a gândi rău. Preferăm să judecăm mai degrabă decât să înțelegem și mai ales să iubim. De fapt, judecata înseamnă lipsa iubirii.

Apostolul Iacov spune: „tu cine ești că-l judeci pe aproapele?”, tinere sau bătrâne? „Crezi că ești fără păcat?”. Câte judecăți lansează oamenii în joacă, pentru a se simți superiori; pentru a batjocori; pentru a demonstra că răul e în afara lor și că sunt liberi; pentru a se considera de partea cea dreaptă; pentru că asta fac toți și ca să nu fie mai prejos; pentru că sunt orbiți de ură și prejudecată; pentru că nu costă nimic. Avea dreptate Etty Hillesum: „Nu văd alternative: fiecare dintre noi trebuie să se reculeagă și să distrugă în el însuși ceea ce consideră că ar fi motivul pentru care să-i distrugă pe alții. Să fim convinși că fiecare atom de ură pe care îl adăugăm lumii o face și mai lipsită de ospitalitate.”

Iisus nu condamnă, nu judecă, ci doar mântuiește și iubește pentru că oamenii nu au nevoie de judecăți, ci de iubire, de călăuzire, de sfat. Evanghelia ne pune față în față cu noi înșine și cu iubirea lui Iisus, ne ajută să ne confruntăm cu iubirea și aceasta e, în schimb, adevărata judecată a lui Dumnezeu. Judecățile oamenilor devin cu ușurință diviziuni, amintire, îndepărtare. Iisus stabilește o relație între judecata pe care o facem și cea de care avem parte, e explicația concretă ce ne spune să le facem celorlalți ceea ce vrem să ni se facă nouă. Mai mult decât de judecată, fratele are nevoie de cineva care să-l ajute să fie altfel, spre care să își poată întinde mâinile și care să nu se teamă să și le murdărească pe ale sale. Doar încrederea și iubirea ne pot schimba. Să învățăm să le facem celorlalți ceea ce voiam să ni se facă nouă. Să ne întrecem în a ne stima reciproc și în a-i considera pe celălalt superior nouă înșine. Domnul dorește ca noi să ajungem să avem ochi buni, adică feriți de rău, purificați de deformare, capabili să ajute cu adevărat, cu înțelepciune, dar fără condiții. Dacă vom avea ochi buni, vom ști să trecem cu vederea paiul, pentru că vom vedea tot restul, vom ști să-l iubim pe fratele nostru.

Iisus arată păcatul dar, în același timp, crede că ne putem schimba. Lipsa judecății nu înseamnă prefăcătorie, să credem că totul e la fel, să minimizăm, ci să căutăm mereu binele, să-i facem loc, să învățăm de la El să iubim. Asta se întâmplă cu femeia adulteră descrisă în Evanghelia după Ioan. Fariseii se duc la Iisus, târând-o. E osândită la moarte. Poate erau cuprinși de entuziasmul agitat și morbid al evenimentelor. Cine și în ce fel putea să stea împotriva dreptății lor reci și cât de mulți erau cei care căutau un spectacol, curioși să vadă sfârșitul acestei femei, gata s-o umilească, să arunce pietrele violenței, batjocorii și osândei? Cine se împotrivește astăzi unor ritualuri identice de batjocoră, prejudecată, răzbunare, puterii banalităților ce ne condiționează conștiințele fragile și contradictorii? Există o furie a dreptății greu de schimbat, tocmai pentru că oferă, cu multă ipocrizie, siguranță celui temător, celui ce se ascunde îndărătul adevărului și preferă să judece mai degrabă decât să înțeleagă și să-și pună întrebări. Fariseii se duc la Iisus doar pentru a-L pune în dificultate pe Învățătorul acela ce vorbea despre milostivire, ca să-L constrângă să admită că tot ce spune sunt doar vorbe, că iertarea se bate cap în cap cu concretețea vulgară a păcatului, care e chiar adevărată și convingătoare. Vor să-L constrângă să treacă de partea lor, să facă la fel ca toată lumea, recunoscând că ar fi zadarnic să vorbești atât de mult despre milostivire. Ar putea părea că tocmai milostivirea e ceea care cauzează păcatul și că iertarea ar fi prea generală. Îl provoacă: „Tu ce părere ai?”

La final, provocat în mod repetat, prevalează altruismul vădit, prin care caută să le potolească furia și să se sustragă dinaintea răutății lor și, adresându-se tuturor acelor acuzatori, atât celor din rândurile dintâi, cât și celor prudenți din rândurile dinapoi, ridică privirea și spune: „Acela dintre voi care este fără de păcat să arunce primul cu piatra în ea!”. Constrânge acele suflete agitate, sigure, convinse că au dreptate, să se oprească, să reflecteze mai întâi la ei înșiși, să nu judece pe alții, să se judece pe ei înșiși. Cât de rar ne recunoaștem păcătoși sau nu căutăm în mod firesc bârna din ochiul nostru, în vreme ce știm să observăm, neîndurători, paiul din ochiul celorlalți! Iisus pare să spună: „Cine ești tu să judeci, tinere sau bătrâne?”; „Chiar crezi că ești fără păcat?”; „Lasă-l pe Dumnezeu să se ocupe, iar tu străduiește-te să-ți schimbi inima, ca să nu arunce pietre și să-i ajute pe alții să fie diferiți”. „Au plecat unul câte unul, începând de la cei mai bătrâni”. Încep singuri să-și recunoască nevoia de iertare, nu de condamnare; și unde va afla iertare un fariseu neîncrezător în milostivire, care nu-și exprimă sentimentele și sfârșește prin a rămâne singur. Iisus ne pune în fața multor infidelități ale sufletului nostru. Păcatul nu se biruie aruncând cu pietre, ci schimbându-ne inima și învățând să iubim. Nu judecați și nu veți fi judecați! În sfârșit, Iisus i se adresează acelei femei. Îi vorbește ca unei persoane, ca unei femei și nu ca unui obiect, unei prăzi sau unui păcat. Pentru ea, se ridică în picioare. Sunt singuri, ca într-un dialog devenit personal, intim, profund. „Femeie, unde sunt ei? Nu te-a condamnat nimeni?”. Pare că vrea s-o facă protagonistă conștientă a propriei situații și nu obiect pasiv. Iar ea răspunde: ,,Nimeni, Doamne”. „Nici eu nu te condamn; mergi, de acum să nu mai păcătuiești!”. Iisus nu condamnă, ci mântuiește. Asemenea ei, suntem și noi iertați. Ea o poate lua de la capăt. Iisus o însoțește cu încrederea lui. Crede în ea, cea surprinsă în flagrant adulter, și speră că poate fi altfel, înnoită. Trecutul nostru nu e o ruină. Păcatul nostru nu e o condamnare. „Să nu mai păcătuiești!”, i-a spus Iisus. Noi credem deseori că, oricum, totul se repetă și, în plus, experimentăm puterea obiceiurilor noastre, atât de rezistente în fața voinței noastre slabe. Iisus nu o lasă să plece, consolând-o, ca și cum păcatul n-ar fi important. Îi vorbește răspicat despre păcatul ei dar, în același timp, crede că se poate schimba și speră să nu rătăcească.

Parcursul vieții fiecăruia poate fi un tribunal unde se dau sentințe, în tăcere, fără drept de apel sau un timp al vindecării prin iertare. Iar iertarea vindecă pe cel care are puterea să o ofere. Nu e ușor din moment ce Mântuitorul a cerut-o El și ne spune și nouă să o cerem cam de câte ori rostim: „Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri”. Sau sărim peste această cerere?...

Preot **Eugen Cătălin PĂUNESCU**
Consilier Administrativ-Bisericesc – Episcopia Alexandriei și Teleormanului
Foto: Sursa Internet

Citatul lunii

„Duhul Sfânt S-a pogorât o singură dată, rămâne în Biserică și dă fiecăruia cele de trebuință... Oricine ai fi, vino și ia, dar pregătește-ți inima curată, mâini cu care să iei credință neîndoită - și te apropie cu căutare plină de nădejde și pururea rugătoare!”.

(Sfântul Teofan Zavoratul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*).

Rubrică îngrijită de dr. **Adriana MIU**

LA LUMINA ZILEI

Dimineața

Am descoperit pe partea stângă a străzii Dunării, de curând instalat, un nou model de tomberon, înalt de 2 m, lat de 1 m, din lemn, pentru colectarea de deșeuri textile și de încălțăminte. Nu-i cunosc originea, dar notez că un nou indicator pentru locația tomberonului e intersecția străzii Dunării cu strada Gala Galaction.

La prânz

În sfârșit, au căzut și în zona Roșiori precipitații în cantitate mare, de circa 60 l/mp de apă, în luna mai 2025, după câțiva ani de secetă. Așteptăm și alte ploi abundente și în luna iunie, pentru normalitatea climatologică din România, ploi curate, fără grindină.

În amurg

A fost desființat terenul de sport din dreptul Reviziei de vagoane, stația CFR Roșiori Nord, și a fost amenajată o parcare auto, probabil pentru ceferiști.

Prof. **Gheorghe TUTCĂLĂU**

DRUM
PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport
Aurelia Bărbuț
Colectivul de redacție:
Redactori: Florina Carvaci, Aurelia Bărbuț, Marinela Rușanu, Veronica Cojocaru, Gabriel Argeșeanu, Monica Tuinete
Colaboratori: Domnița Neaga, Iulian Bitoleanu, Liviu Nanu, Mihai-Atanasie Petrescu, Cristian Gabriel Moraru, Bianca Tutunaru, Argentin Șt. Porumbeanu, Ion Scarlat, Gheorghe Tutcălău, Eugen Cătălin Păunescu, Adriana Miu, Petre Bozdoc
Tehnoredactare: Vladimir Mutu
Culegere texte: Aurelia Bărbuț, Florina Carvaci, Monica Tuinete
Distribuire presă: Elvira Stângă

REDACȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54-56, Roșiori de Vede, Teleorman, Telefon: 0247/460619, e-mail: drum_rosiori@yahoo.com

Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84

AERONAVE ISTORICE RESTITUITE:

NORTH AMERICAN B-25 "MITCHELL" FLYING BULLS

18 aprilie 1942. 16 bombardiere americane decolează de pe puntea portavionului *USS HORNET* cu misiunea de a repara onoarea Statelor Unite ale Americii, afectată de operaţiunea „Pearl Harbor". Cele 16 echipaje trebuia să demonstreze lumii aflate în război că americanii sunt puternici, iar japonezii vulnerabili. Operaţiunea, pusă la punct şi comandată de locotenent-colonelul James H. Doolittle, e cunoscută în istorie sub denumirea „The Doolittle Raid".

Cele 16 avioane erau de tipul North American B-25 B „Mitchell", bombardiere de capacitate medie, a căror rază de acţiune nu depăşea 2.100 km, urmau să bombardeze Japonia, aflată la aproape 10.000 km de ţărmurile americane. Au fost îmbarcate pe un portavion şi lansate de la o distanţă de aproape 1.500 km de arhipelagul Nippon, cei aproape 80 de *airmen* (piloţi, navigatori, bombardieri, mitraliori) ştiind că nu au nicio şansă de a se întoarce la punctul de plecare. Avioanele au bombardat (ce-i drept, cu efecte materiale minore, dar cu un impact psihologic imens) Tokio şi alte oraşe japoneze, după care şi-au continuat zborul; 15 dintre ele au aterizat forţat în China, fiind distruse la contactul cu solul, al 16-lea a aterizat lângă Vladivostok, în URSS, unde a fost „internat". Mai mulţi militari americani au murit la datorie sau au fost capturaţi de japonezi, fiind apoi executaţi. Supravieţuitorii au fost evidenţiaţi şi decoraţi de preşedintele şi de Congresul Statelor Unite.

„The Doolittle Raid" a constituit subiectul mai multor filme celebre, cel mai recent fiind, după ştiinţa mea, „Pearl Harbor", apărut în 2001, cu Ben Affleck pe afiş, dar nici capodopera lui Spencer Tracy, „Thirty Seconds over Tokio", realizată în 1944, nu poate fi neglijată, mai ales că a fost turnată în timp ce americanii încă bombardau Japonia!

Avionul făcut celebru de „Operaţiunea Doolittle" a fost produs de firma *North American Aviation*. Bimotorul, echipat cu motoare în stea Wright R-2600 Double Cyclone, era capabil să care până la 1.800 kg de bombe, fiind folosit, mai ales în cel de-Al Doilea Război Mondial, de SUA, Marea Britanie şi Uniunea Sovietică. Din cele 9.816 avioane B-25 construite (primul zbor a avut loc la 19 august 1940, iar ultimul avion a fost retras din serviciu în 1979), astăzi mai există aproximativ 100 de exemplare, dintre care mai sunt la zbor cam 50.

Unul dintre ele este frumosul N6123C, varianta B-25J, aflat în zilele noastre în „Hangarul 7" de la Salzburg, fiind unul dintre avioanele restaurate şi prezentate în zbor la Show-urile aviatice de „Flying Bulls", divizia de aviaţie a Red Bull.

Avionul, fabricat în 1945, a fost vopsit într-un livery care nu are nicio legatură cu cel original, dar cu siguranţă aduce şi la propriu o strălucire în plus mitingurilor la care participă. Personal, l-am admirat în numeroase ocazii la cel mai amplu spectacol aerian organizat în perioada actuală în România, anualul „Bucharest International Air Show", ba chiar am avut privilegiul de a-l admira îndeaproape şi de a sta de vorbă cu pilotul, domnul Raimund Riedman, ceilalţi doi aviatori RB specializaţi pe B-25J fiind Frederic Handelmann şi Hans Pallaske.

Prof. **Mihai-Athanasie PETRESCU**
Membru al Asociaţiei Aviatorilor Braşoveni
Foto: **Aurelian BUCUR**, **Andrei LUCESCU** - pilot instructor la Tuzla

Priorități românești

Sarmiza Bilcescu Alimănișteanu

Sarmiza Bilcescu face parte din categoria românilor remarcabili, a priorităților românești, dacă ținem seama (și trebuie s-o facem) de realizările sale în viața pământească și anume că: a fost prima româncă avocat (în condiții nu tocmai favorabile), a fost prima femeie din Europa care a obținut licența în Drept la Universitatea din Paris și prima femeie din lume cu un doctorat în Drept, într-o perioadă în care drepturile femeilor erau limitate, în vremuri când nu prea aveau acces la educație și la practicarea unor profesii considerate specifice doar bărbaților. Am enumerat doar câteva merite ale Sarmizei, dar, după cum vom vedea, mai are și alte merite/realizări.

Sarmiza Bilcescu s-a născut în București, în data de 27 aprilie 1867, în familia Dumitru și Maria Bilcescu din Bilcești-Muscel, tatăl ei fiind șef al Controlului Finanțelor pe vremea prințului Barbu Știrbey. Copilăria și-a petrect-o alături de copiii Ionel, Vintilă și Dinu ai familiei Ion Brătianu, viitorul prim-ministru al României Mari, familiile fiind prietene. Sarmiza (nume primit după denumirea capitalei dacilor - Sarmisegetuza) avea trăsături băiețești, făcea trânte cu băieții, pe care îi și învingea, motiv pentru care căpătase porecla de „Voinica".

Până la vârsta de 7 ani, a studiat acasă, cu cei mai străluciți dascăli ai vremii. După aceea, a urmat cursurile Colegiului Sf. Sava din București, unde însuși Spiru Haret (fost ministru al Învățământului) îi va oferi lecții celei care mai târziu avea să stabilească o premieră europeană. Eforturile depuse în cadrul liceului îi sunt încununate de reușita de la examenul de bacalaureat, fiind a treia româncă cu acest merit, premergătoare ei fiind fetele lui Brătianu, cu care deja legase strânse prietenii. „Miza" (cum era alintată Sarmiza) era pasionată și de artă. În reședința familiei din București, lua lecții de pian de la profesorul și compozitorul Eduard Wachmann, renumit la acea vreme. Dar gamele și exercițiile de la pian nu i-au scos din preajmă sunetul doinelor și al horelor auzite în sate. Ea trăia intens viața din mediul rural!

După ce a obținut diploma de bacalaureat (1884), și-a dorit să urmeze cursurile Facultății de Litere din Paris, beneficiind de întreg sprijinul părinților. La sfatul tatălui, se înscrie însă la Facultatea de Drept din Sorbona, fapt inedit pentru acele vremuri, fiind prima fată care urma studii juridice, lucru privit cu admirație de colegii ei - băieți, dar nu la fel de bine și de către profesori, unul dintre aceștia (Paul Sonday) chiar dând-o afară de la cursuri zbierând: „Știința se face doar între bărbați!" Apoi, după câteva luni de cursuri, portarul i-a interzis accesul în facultate. Dificultăți asemănătoare a întâmpinat și romînca Eliza Leonida, prima femeie inginer din România, când a studiat la Politehnica din Berlin. Era pe vremea când erau umilite nu doar romîncele, ci femeile în general. Dar, în pofida tuturor obstacolelor, Sarmiza nu a cedat nicio clipă și sprijinită și încurajată tot timpul de mama ei, care a stat în permanență cu ea la Paris, a luptat continuu împotriva acestui tabu și susținând că dreptul unei femei la educație nu poate fi îngrădit, declarând că: „Într-o țară în care și pe ușile închisorilor stă scris „Liberte, Egalite, Fraternite", nu puteți opri o femeie să se intruiască doar pentru că este femeie". A reușit să învingă prejudecățile timpului, devenind prima femeie din Europa cu licență în Drept la Universitatea din Sorbona. Teza sa de doctorat s-a intitulat „De la condition lègale de la mêre" (Condiția juridică a mamei) și, în anul 1891, deși până în acel moment profesia sa era rezervată exclusiv bărbaților, în urma unei campanii derulate în favoarea sa de renumitul jurist român Constantin Dissescu, Sarmiza Bilcescu a fost admisă în Baroul Ilfov (care, la acea vreme, includea și Bucureștiul), prezidat de renumitul avocat și om politic Take Ionescu. Decizia de a fi acceptată în rândul avocaților avea să devină o premieră istorică. Dar nu a pledat niciodată la bară conștientă fiind de faptul că nu va putea profesa, căci din cauza prejudecăților vremii clienții o vor ocoli, iar mentalitățile erau greu de schimbat.

În schimb, a dat consultații gratuite. S-a căsătorit cu inginerul Constantin Alimănișteanu considerat „cel mai distins inginer de mine", s-a retras din avocatură, continuând să fie prezentă în cercurile feministe, devenind o deschizătoare de drumuri în emanciparea femeilor, începând să lupte pentru creșterea gradului de educație în rândul acestora. A fost o femeie celebră care și-a dedicat viața unor categorii sociale defavorizate, dar a militat intens pentru dreptul femeilor la educație, pentru drepturi civile, sociale și politice egale cu ale bărbaților, pentru idealurile sale, renunțând chiar la profesia pentru care a studiat și s-a pregătit. S-a dedicat vieții de familie, luptei pentru drepturilue femeilor și actelor de caritate.

În 18 martie 1894, a înființat Societatea Domnișoarelor Române având drept scop unitatea culturală a românilor, apoi a făcut parte din juriul general al Expoziției Cooperatorilor din țară, expoziție patronată de Altețele Regale. Avea să devină prietenă a Reginei Maria, căreia i-a predat limba română și alături de care a susținut concerte de pian. Iubind viața din mediul rural, a militat pentru înființarea de centre pentru confecționarea costumelor populare și ateliere de cusătorie, dovedind un patriotism ieșit din comun. Ea trimitea costume naționale unor doamne importante din afara granițelor țării sau tablouri care conțineau imagini din țară, ajutând la promovarea unei bune imagini a României. A patronat multe baluri în scop de binefacere și, în general, în acte de caritate, fiind supranumită „mama celor necăjiți".

În anul 1935, s-a retras la Românești-Muscel, ieșind din viața publică și trecând la cele veșnice în 26 august același an, fiind înmormântată în costum popular și lăsând, prin testament, suma de 25 de milioane de lei pentru construirea clădirii Palatului Industriei Casnice.

Prof**. Ion SCARLAT**
Sursa și foto: Internet

Scriitorul și comunitatea/ societatea

Lumea contemporană este într-o continuă schimbare. Despre această lume se scriu cărți, se prezintă interesante comunicări științifice la întâlniri culturale sau simpozioane, la dialoguri deschise dezbaterilor pe teme propuse, la care participă nu numai cei doritori să-și exprime punctul de vedere argumentat, ci și asistența interesată, indiferent de vârstă și statut social.

Lumea de azi, precum cea din toate timpurile, este demnă de a fi studiată, tot câmpul informațional fiind transferat, prin arta literară, în creații ce pătrund în forme diferite și în grade diferite în conștiința oamenilor.

Câteva aserțiuni pot fi luate în seamă (chiar dacă suntem sau nu de acord cu ele): așa cum niciun om nu poate trăi izolat de altul/ de ceilalți, nicio comunitate nu poate trăi izolată de celelalte, nu-și poate construi destinul, ca și cum alte comunități nu ar exista.

Noi, cei de astăzi, trebuie să pregătim lumea de mâine, pentru viitor, pentru copiii și nepoții noștri. Dar cum să vietuim? Să supraviețuim? Premisele viitorului, ca de fapt ale oricărui prezent abia început, pot fi posibile, probabile sau dezirabile.

Scriitorul autentic este și un vizionar, și exemplul cel mai concludent pentru noi este Marin Preda, a cărui lume a fost o lume diferită de cea de azi, prea speriată de situațiile sociale aflate în perpetuă transformare. Nici prezentul nostru nu este scutit de situații permanent schimbătoare.

Participarea afectivă și emoțională a scriitorului la viața comunității, susținută de actul creării prin implicarea gândirii și împlinirii în cuvânt, condiționat de calitățile și obiectiva receptare, ar trebui să devină o constantă, de la individ la comunitate/ societate. Dar și raportul invers este tot atât de valabil.

Pozitivarea atitudinii este esențială. chiar dacă în jur starea de neliniște ne „soarbe" cu ineditul ei. Trăind plenar într-un sistem deschis informației oferite de comunitate/societate, în care să practice creativitatea drept proces definitoriu, scriitorul, oscilând între „călătoria prin sine" și în afara lui, deprins cu valorile morale, se îndepărtează de natura egotică, mergând cu gândurile spre oameni.

Important este să trăim viața noastră așa cum e, nicidecum una de împrumut, eșuantă. Permeabilitatea valorilor spirituale între membrii comunității și scriitor întreține un veritabil „dialog" prin operă asigurând schimbul de valori de la comunitate la individ și invers. Orizontul axiologic al cunoașterii se regăsește în valorile propriei personalități scriitoricești, care acționează în direcția formării idealului de viață.

Cunoașterea tipologiilor umane implică angajarea unei comunicări cu idealul comunității, cu valorile și normele sociale, constituite ca un „rezervor inepuizabil de experiență și atitudine estetică, ideal compatibil cu sensibilitatea ființei umane față de frumosul din natură, din om, din comunitate, din societate.

Nicoleta MILEA
Poetă, critic literar, membră al Uniunii Scriitorilor din România - Filiala București

Jurnal de student

Învață să spui „stop"!

Sincer, aș fi vrut să abordez altă temă astăzi, respectiv „Ce înseamnă să fii cool în 2025?". Va rămâne o idee pentru altă dată. Având în vedere contextul actual, ultimele abuzuri mediatizate și faptul că în seara zilei în care scriu acest articol – 3 iunie, la ora 18.30, va avea loc un protest „pentru cele care nu mai sunt. Luptăm până când toate femeile sunt în siguranță!", mi s-ar părea corect să nu las subiectul neabordat, chiar dacă am scris despre el și în ultimul articol, totuși, într-o altă manieră: „De ce rămânem atașați? Sau cum e să nu știi să pleci, chiar și când doare?".

Uneori, e mai simplu să rămâi într-un loc familiar, chiar dacă suferi... cred.

Aveam cam 16 ani când am citit pentru prima oară că „oamenii nu se atașează de alți oameni, ci de cum îi fac acei oameni să se simtă". Atunci, mi s-a părut doar un citat frumos de postat în online, dar, acum, la 20 de ani, cred că începe să capete sens. Rămânem atașați chiar și când relațiile devin apăsătoare, când prieteniile se ofilesc sau când iubirile devin inexistente. De ce? Pentru că în spatele fiecărui atașament e o poveste, o teamă și un mecanism învățat.

Psihologul Harry Harlow a realizat un experiment controversat în anii '50, pe maimuțe rhesus. Puii aveau de ales între o „mamă" din sârmă care le oferea hrană și una îmbrăcată în material moale, dar care nu avea mâncare. De cele mai multe ori, ele alegeau să stea cu cea moale. Ce trebuie să învățăm din asta? Faptul că nevoile de conexiune, de confort emoțional sunt, de cele mai multe ori, mai puternice decât cea fizică. Adică, rămânem atașați de oameni care poate nu ne oferă tot ce avem nevoie, ba, poate, ne pun să facem față unor situații nefavorabile. Și aici vorbesc de la o mică impunere la abuzuri de orice fel, totuși venite de la persoane care, cândva, ne-au dat un sentiment de siguranță. Pentru indivizii care au trăit în medii toxice și cu asta sunt obișnuiți, este familiară emoția aceasta și, dacă nu este vorba de asta, putem discuta despre acea cantitate mare de iubire oferită la început și la care mereu te vei gândi: „M-a iubit cândva, acum este doar stresat(ă)!". Dacă ai crescut cu părinți care te-au iubit, dar au fost imprevizibili emoțional, e posibil să ajungi să rămâi în relații unde nu știi niciodată dacă vei fi ignorat sau adorat. De ce? Pentru că, paradoxal, creierul tău recunoaște acel tipar ca fiind „acasă".

Astfel, atașamentul nu este mereu rațional. E emoție. E o istorie personală. Și eu, la rândul meu, am rămas prea mult în prietenii în care mă simțeam invizibilă. Și în dragoste? M-am agățat de oameni care nu erau disponibili emoțional, pentru că, în puținele dăți când erau prezenți cu adevărat, mă simțeam o versiune mai bună a mea.

Am descoperit recent și termenul „trauma bonding". Este un tip de legătură emoțională care se formează în relații toxice sau abuzive, unde momentele de afecțiune alternează cu perioade de răceală, manipulare sau durere. Persoana care suferă abuz poate dezvolta simpatie pentru persoana abuzivă. Această instabilitate devine adesea un „drog" emoțional. Te atașezi de speranța că va fi bine, nu de realitatea care te consumă. „Trauma bonding" ar putea părea relativ asemănătoare cu sindromul Stockholm (un fenomen psihologic în care victima dezvoltă sentimente pozitive, de simpatie față de agresorul său). Dar ele, de fapt, sunt diferite. Treaba este că la acest sindrom Stockholm se trece de la frică la simpatie, dar la „trauma bonding" vorbim de un ciclu, abuz-afecțiune-abuz.

Așadar, în viitor, ar trebui să încercăm măcar să nu mai intrăm în astfel de situații. Cât despre trecut, cred că prima lecție ar fi să ne iertăm că am rămas acolo unde nu mai era bine. Să înțelegem că atașamentul nu e o dovadă de prostie, ci uneori o urmă a copilăriei noastre sau al unui relativ confort. Apoi, să învățăm să plecăm. Nu din prima, poate nici din a doua, dar să nu uităm că și detașarea e o formă de vindecare. Poate că nu rămânem atașați de oameni, ci de ce-am fost noi când eram cu ei. Dar învățăm, pas cu pas, să fim bine și pe cont propriu.

Bianca TUTUNARU
studentă la SNSPA,
Facultatea de Comunicare și Relații Publice
voluntar ED Teleorman și WomenEsteem International

Administrația publică locală

Proiect privind reabilitarea și consolidarea clădirii Halei vechi din Piața Centrală

Pe ordinea de zi a ședinței ordinare a Consiliului Local, care se va desfășura în data de 25 iunie 2025, se află proiectul de hotărâre privind participarea Municipiului Roșiorii de Vede la Programul național de consolidare a clădirilor cu risc seismic ridicat, cu proiectul „Reabilitare și consolidare a clădirii Piața Hala veche, Municipiul Roșiorii de Vede”.

Programul național de consolidare a clădirilor cu risc seismic este un proiect multianual, finanțat de la bugetul de stat și coordonat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Scopul principal al inițiativei este de a interveni asupra clădirilor existente, care prezintă un nivel insuficient de protecție în fața cutremurelor, pentru a crește siguranța și a asigura funcționalitatea acestora, precum și pentru a îmbunătăți eficiența energetică.

Primarul Valerică Gheorghe Cîrciumaru, inițiatorul proiectului, a explicat importanța acestei investiții: „Imobilul Piața — Hala veche se află într-o stare avansată de degradare, fiind nevoie urgentă de reabilitare pentru a putea fi valorificat și administrat în condiții legale. În conformitate cu prevederile Legii 212/2022, Municipiul Roșiorii de Vede intenționează să depună cererea de finanțare pentru proiectul de reabilitare și consolidare a acestei clădiri.”

Valoarea totală estimată a proiectului este de peste 16,4 milioane de lei (cu TVA), pentru o suprafață construită de 1773 metri pătrați. Demersul vizează atât

creșterea siguranței în urma cutremurelor, cât și revitalizarea unei clădiri de interes public, ce poate avea un impact major asupra comunității.

Decizia finală va fi luată în cadrul ședinței, iar dacă proiectul va fi aprobat, va reprezenta un pas important în modernizarea infrastructurii municipiului și în consolidarea siguranței locuitorilor.

Scurt istoric al Halei vechi

Lucrările la clădirea Halei de comestibile din Piața „Vrancea” (cum se numea Hala Veche la începutul secolului XX) - iar după 1990, identificată cu apelativul „la ruși” - au început la data de 20 mai 1910, conform contractului

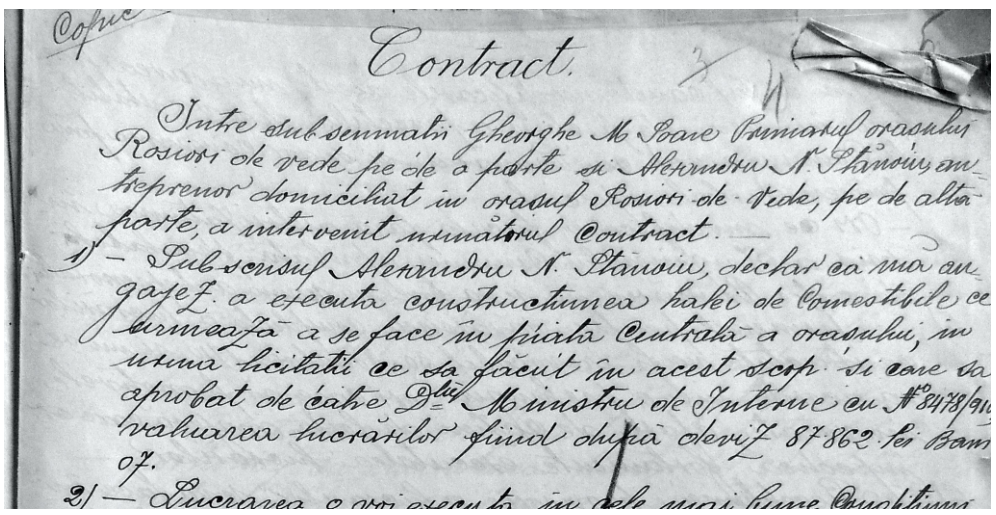

Contract.

Intre subsemnatii Gheorghe M. Soare Primarul orasului Rosiori de Vede pe de o parte si Alexandru N. Stanoiu antreprenor domiciliat in orasul Rosiori de Vede, pe de alta parte, a intervenit urmatorul Contract.

1/— Subsemnul Alexandru N. Stanoiu, declar ca ma angajez a executa construcțiunea halei de Comestibile ce urmeaza a se face în piața Centrală a orasului, în urma licitatii ce sa facut în acest scop si care sa aprobat de catre D-l Ministru de Interne cu N° 8478/91 valuarea lucrarilor fiind dupa deviz 87862 lei Bani 07.

2/— Lucrarea o voi executa în cele mai bune condițiuni

încheiat între Primăria Roșiori de Vede și câștigătorul licitației, antreprenorul roșiorean Alexandru N. Stănoiu (D.J.A.N.T). Licitația a fost adjudecată pentru suma de 87.862 lei, cu termen de execuție până la 30 noiembrie 1910. Recepția provizorie s-a realizat la 30 aprilie 1911, iar procesul-verbal privind încheierea definitivă a lucrărilor, inclusiv remedierea deficiențelor constatate la recepția provizorie, a fost întocmit la 18 aprilie 1912. Lucrările au început în timpul mandatului primarului Gheorghe Soare și s-au finalizat în mandatul primarului Minică Belitoreanu.

În 1965, pe latura vestică a Pieței, o mare parte din hala de comestibile a fost refăcută prin amenajarea spațiilor comerciale sub formă de careu. În 1995, aceste spații au fost închise pe laterale, a fost adăugat un acoperiș (vezi Eugen Ovidiu Vlad, Străzile din Roșiorii de Vede, 2005), rezultând ceea ce numim astăzi Hala veche.

Ședința ordinară a Consiliului Local

Miercuri, 25 iunie 2025, de la ora 17:00, Consiliul Local al Municipiului Roșiorii de Vede se va întruni în ședință ordinară, având pe ordinea de zi zece proiecte de hotărâri, inițiate de primarul Valerică Gheorghe Cîrciumaru, având următoarea ordine de zi:

1. Proiect de hotărâre privind aprobarea contractării unui împrumut în valoare de 2.971.598 lei, în conformitate cu prevederile art. 1 din O.U.G. nr. 25/2025, pentru asigurarea unor împrumuturi din Trezoreria Statului;
2. Proiect de hotărâre privind participarea Municipiului Roșiori de Vede. Județul Teleorman, la Programul național de consolidare a clădirilor cu risc seismic ridicat cu proiectul „Reabilitare și consolidare a clădirii Piața - Hala veche, Municipiul Roșiori de Vede”;
3. Proiect de hotărâre privind modificarea HCL nr. 49/25.04.2024 referitoare la stabilirea impozitelor și taxelor locale pentru anul 2025;
4. Proiect de hotărâre privind închirierea prin licitație publică a unui teren aparținând domeniului privat al municipiul Roșiori de Vede, situat în tarlalele 33, 34, 36, parcelele 295, 292, 303;
5. Proiect de hotărâre privind aprobarea dezmembrării imobilului situat în str. Oltului f.n. din domeniul privat al Municipiului Roșiori de Vede;
6. Proiect de hotărâre privind cesiunea contractului de locațiune nr. 2131/01.01.2001;
7. Proiect de hotărâre privind cesiunea contractului de locațiune nr. 2363/10.08.2001;
8. Proiect de hotărâre privind cesiunea contractului de locațiune nr. 2364/10.08.2001;
9. Proiect de hotărâre privind aprobarea împrumutului de folosință a unui tocător de crengi
10. Proiect de hotărâre privind modificarea și completarea HCL nr. 172/23.11.2023 privind aprobarea structurii organizatorice, de personal, a organigramei și statului de funcții ale aparatului de specialitate al primarului Municipiului Roșiori de Vede și structurilor subordonate consiliului local urmare reorganizării activității în conformitate cu prevederile Legii nr. 296/2023;
11. Probleme diverse, interpelări.

„Copii și părinți. Sprijin local pentru prevenirea dezintegrării familiale”

UAT Municipiul Roșiori de Vede, în parteneriat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Teleorman, implentează proiectul „Copii și părinți. Sprijin local pentru prevenirea dezintegrării familiale”, cod SMIS 327669, finanțat prin Fondul Social European+.

Obiectivul general al proiectului constă în reducerea disparităților sociale și prevenirea separării copiilor de familiile lor prin dezvoltarea și implementarea de servicii comunitare integrate pentru 272 de copii din Municipiul Roșiori de Vede, dintre care 269 copii aflați în risc de separare și 3 copii cu măsuri de protecție specială, contribuind astfel la modernizarea sistemului de protecție socială și promovarea accesului echitabil la servicii de suport pentru grupurile vulnerabile.

Valoarea totală a proiectului este de 9.222.679,37 lei, din care valoarea cofinanțării eligibile a beneficiarului este de 184.453,58 lei și finanțarea nerambursabilă de 9.038.225,79 lei, din care contribuția Fondului Social European+ de 9.038.225,79 lei.

Perioada de implementare a proiectului: 01.03.2025 - 29.02.2028.

Dezinsecție pentru combaterea țânțarilor

În perioada 2-4 iunie 2025, Societatea Helix LS SRL a efectuat acțiuni de dezinsecție în municipiul Roșiorii de Vede, în scopul combaterii țânțarilor și pentru asigurarea unui mediu mai sigur pentru locuitori.

Pentru aceste intervenții, au fost folosite produse avizate de Ministerul Sănătății, precum Solfac Trio EC 140 NF, un insecticid sigur pentru oameni și animale. Soluția de lucru a fost preparată cu o concentrație de 1,2 litri de produs în 300 de litri de apă sau solvent, fiind biodegradabilă.

Reprezentanții societății au dat asigurări localnicilor că substanțele utilizate nu sunt toxice și nu prezintă riscuri pentru sănătate, fiind special create pentru a combate eficient țânțarii fără a afecta mediul înconjurător.

Pagină realizată de ins. sup. **Gabriel ARGEȘEANU**

„Eroii. Mucenicii. Mărturisitorii”

Primăria Municipiului Roșiori de Vede, prin Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, în colaborare cu Episcopia Alexandriei și Teleormanului și Protoieria Roșiori de Vede, a celebrat Anul Omagial al Centenarului Patriarhiei Române și Anul Comemorativ al Duhovnicilor și Mărturisitorilor Ortodocși Români din Secolul XX, prin evenimentul „Eroii. Mucenicii. Mărturisitorii”, organizat în data de 16 iunie, la Casa de Cultură, manifestare dedicată victimelor din temnițele comuniste.

Ne-au stat alături, ca de fiecare dată, preoți ai Protoieriei Roșiori, oameni de cultură, scriitori, profesori, medici, dar mai ales elevi. Ceea ce ne-a bucurat, deoarece tema evenimentului a fost despre a ne cunoaște istoria recentă, despre a ne cunoaște eroii, despre a ne cunoaște valorile… Dacă astăzi avem libertatea de a ne exprima credința, se datorează tuturor celor care au luptat creștinește împotriva tiraniilor de orice fel, fie că au fost umiliți, torturați sau exterminați, deportați sau cu domiciliul forțat.

În liniștea de dinaintea primului cuvânt, parcă de nicăieri, s-a auzit toaca. Andreea Băltoiu fiind cea care a însuflețit-o, mărturisindu-ne că a învățat singură și că își dorește să își perfecționeze stilul.

„Iubite-voi, Doamne”, imnul iubirii, a fost interpretat de preoții Nicolae Sin, Cristian Nicodin și Emil Cristea, prin glasul domniilor lor auzind vocile sutelor de mii de creștini prigoniți doar pentru că îl mărturiseau pe Hristos.

Cuvântul de început l-a avut preotul Paul Ciocan, secretar al Protoieriei Roșiori, care a ținut să accentueze faptul că avem mulți mărturisitori despre care nici nu se știe. Biserica Ortodoxă Română a fost greu încercată de-a lungul anilor, dar aceste prigoniri nu au făcut decât să întărească și mai mult credința în Hristos a neamului românesc. Părintele a subliniat faptul că „mărturisitori ai închisorilor comuniste" se referă la persoanele care au fost închise și torturate în timpul regimului comunist din România, în special în perioada 1948-1964, și care au rămas credincioase credinței lor, suportând suferința

fără a renunța la valorile lor. Acești oameni sunt considerați adesea sfinți sau martiri ai închisorilor, datorită mărturiei lor de credință în condiții extrem de dificile”.

S-a vorbit despre întemnițările în condiții inumane, despre deportările în Siberia, domiciliile forțate în Bărăgan, reeducările tinerilor închiși la Pitești, Gherla, Aiud și alte locuri. S-a amintit de torturile prin foame, bătăi, frig, demascări fictive.

Florica (Coca) Dună, fiica lui Nicolae Melenco, a povestit despre anii de detenție ai tatălui său, despre drama familială de după arestare, despre destinele frânte la mijlocul vieții. Din sentința de 12 ani, Nicolae Melenco a executat 7 ani, perioadă presărată cu bătăi crunte, înfometare, muncă fizică până la epuizare. A revenit acasă un alt om… era acasă!

În România comunistă, au existat aproximativ 72 de lagăre, în care deținuții erau forțați să muncească, și 44 de penitenciare. Dintre acestea, cele mai importante erau cele de la Gherla, Aiud, Pitești și Târgu-Ocna. Dar au mai fost și la: Periprava, Suceava, Vaslui, Sighet, Brașov, Jilava, Baia Sprie, Râmnicu Sărat, București, Făgăraș.

Prin aceste închisori, au fost și roșioreni de-ai noștri, despre care a amintit prof. Argentin Porumbeanu, istoric și publicist, care a lansat provocarea de a se scrie o carte despre acești oameni ai locului, despre care nu se știe cât au pătimit.

„Balada lui Brâncoveanu” a încheiat întâlnirea. În interpretarea lui Andrei Ioan Gheorghe, un tânăr cu voce de tenor și suflet de serafim, și a talentatei Monica Tuinete – referent la Casa de Cultură, balada a răsunat în sala mare a Casei de Cultură, lăsând în urma-i gândul că adevărul va birui întotdeauna, indiferent de timp, spațiu, oameni.

Citând din „Testamentul lui Ioan Ianolide”, misticul închisorilor comuniste: „Nu am de lăsat decât sufletul meu și exemplul vieții mele”, oare noi ce exemplu de credință dăm? Așa să ne-ajute Bunul Dumnezeu!

Monica TUINETE
Foto: **Elvira STÂNGĂ, Mihaela BALTAC, Ion STÎNGĂ**

Pliculețul cu pelin

Așteptări

Doi hoți au furat sacii cu banii de pensii din oficiul poștal din Timișoara. Au fost prinși destul de rapid, dar nici ei nu s-au străduit să fugă prea tare. Unul chiar a declarat că oricum nu era ce se așteptau și vor da altă spargere când vor crește pensiile. Sau când se vor indexa. Probabil vor avea ceva de așteptat, poate se vor și pensiona până atunci.

❖

Ca tot românul deștept și naționalist, m-am gîndit să-mi tai cu foarfeca pașaportul și să pun filmul pe internet. Aveam un pașaport vechi de acum 25 de ani, dar nu l-am găsit. Poate până la viitoarele alegeri îl voi găsi.

❖

Cam de o juma' de an, mai precis de când medicul de familie mi-a prescris o dietă doar din fructe de mare, mă chinuiesc să învăț doi purcei să înoate.

❖

Am un amic tare supărat, posesor de BMW. Mi-a povestit că își găsea mașina cu apă pe lămpile de semnalizare, deși o ține numai în garaj. S-a dus la un mecanic să se lămurească și să rezolve chestiunea.

– Domnule, e o problemă la toate bmw-urile, sînt traumatizate când se folosește semnalizarea și încep să plîngă. Eu te știu om serios. A mai condus-o și altcineva?

– Doar nevastă-mea.

– Atunci e clar. I-ai cheile și ține-o departe de mașină. Într-un an, s-ar putea să se vindece. Dacă nu, du-te și la un popă să dea acatiste, să facă o slujbă de alungare a spiritelor rele. Și ai grijă și cu frîna, nu o abuza. Sau o vinzi și îți iei Logan.

❖

Prietenii noștri plecați în Hanglia sau aiurea prin lume, nu se mai întorc în țară. Asta după ce vestea că vor fi înrolați și duși la război s-a viralizat.

Propuneri de lectură:

✓ Marius Turda – *În căutarea românului perfect*, Editura Polirom, 2024;
✓ Lucian Boia – *Istorie și mit în conștiința românească, ediție adăugită și ilustrată*, Editura Humanitas, 2025;
✓ Jorge Luis Borges – *Eseuri*, Editura Polirom, 2006.

Liviu NANU

Povestiri din parcare

Povestea modelistului (II)

– Domnu' Mihăescu, domne, da' explicați-ne și nouă, ce-i modelismul ăsta, cu ce se… Adică, hai să bem o cafea colea, la măsuță, să stăm nițel de vorbă, să ne cunoaștem și să ne înțelegem… că noi, cu modelismul ăsta…

Zâmbind și privind atent prin ochelarii lui de aviator, călătorul se lăsă condus la masa din beton, în timp ce Vasile, desfăcându-și din mers costumul, fugi să aducă termosul cu cafea. Nea Mureșan își lepădă și el pavăza anti-moluscocid, o împături și o ascunse într-un sac de plastic.

– Ne protejăm și pe noi de substanțe, dar și completul, că ne mai trebuie și altă dată, explică el. Nu știu cum de ne-am căptușit cu melcii ăștia, iar acum nu știm cum să scăpăm de ei…

– Eu cred că cea mai bună metodă e tot să-i adunați în ceva și să-i duceți în altă parte, ca pe câinii vagabonzi. Dar…

– Să-i ?… Aaaa, acum îmi pică fisa, să știi că ni i-a adus cineva cadou… A zis el Vasile de ăia care-și spală mașinile… da, da. Da, o să luăm măsuri, vorba aia. Dar hai să ne întoarcem la modelism.

– Să ne întoarcem, că n-am plecat niciodată. Domne… e o artă. O artă care se bazează pe multe calități ale omului: curiozitate, îndemânare, dare de mână, imaginație…

– Dar, de fapt, ce este ăsta, modelismul ăsta?

– Simplu: modelul este o reproducere la scară a unui obiect real. Să zicem… un avion. Te uiți bine la avionul adevărat și îl faci unul mic, dar îți dai silința să poți păcăli pe oricine-l vede să creadă că-i ăla adevărat și îl vede la distanță mare. Știți, ca-n bancul cu milițianul care credea că cineva a furat un avion de pe cer și l-a băgat în buzunar, că era mic.

– De mult se practică joaca asta?

– Domne, ce să zic, dacă ne gândim la desenele rupestre, de când e lumea. Dar să acceptăm măcar că Vlaicu întâi și-a prezentat avionul inventat sub forma unei jucării cu motor de cauciuc, după aia l-a construit pe cel adevărat. Și se știe că nu el a fost primul, dar asta se vede în filmul ăla pe care l-a văzut toată lumea. Dacă l-a văzut.

– Da, mi-aduc aminte, când i-a arătat lui Spiru Haret …

– Asta se face și acum, adică orice proiect se încearcă în tunelul aerodinamic. Cum? sub formă de machetă…

– Bingo! Iar dumneavoastră faceți modele de-astea…

– Să zicem, dar nu invenții, ci imitații. La scară, cum ziceam… Hai că tot nu e gata nea Vasile cu cafeaua, hai în mașină să vă arăt.

Modelistul își conduse gazda în autobuz, iar nea Mureșan se trezi într-un univers surprinzător. El se așteptase la un interior cu scaune pentru pasageri, dar, în loc de scaune, pe marginile culoarului văzu două șiruri de vitrine din sticlă (“E plexiglas, îl corectă Mihăescu, sticla se poate sparge din cauza vibrațiilor mașinii”), iar în ele, luminate cu benzi de leduri, se aliniau sute de avioane, elicoptere, vapoare și vehicule militare și civile.

– Mamă… ce jucării frumoase! îngăimă el.

– Jucării pentru adulți nebuni ca mine, completă Ciprian Mihăescu, scoțând din vitrină un model, la întâmplare. Uite, ăsta…

– Stiu, e un avion IAR-80, e imposibil de confundat.

– Hai, domne, vă pricepeți și mă lăsați să mă dau în spectacol…

– Nu că mă pricep, dar… a trecut pe-aici odată o fată, o ste… cum îi zice acum, însoțitoare de zbor, așa frumos a povestit despre meseria ei, că m-a făcut curios și am navigat pe internet, să mă instruiesc. Normal că am dat peste ăsta, avion românesc și tot.

– Ei, uitați, exact asta voiam să zic: modelismul te obligă să înveți. Îți place și vrei să construiești o machetă, nu? Să zicem ăsta, 80ul. Păi poți s-o faci fără să știi ce faci? Nu poți… Și pui mâna și citești, și afli, și știi. Afli cine a inventat IAR-80, cine l-a zburat și unde, afli o mulțime de chestii.

– Aveți dreptate, la asta nu mă gândeam. Eu ziceam că-s niște jucării…

– În plus, uitați-vă la machetă și la poza asta. Seamănă?

– Păi cum să nu semene?

– Adică e nevoie de atenție, dar trebuie să pui fiecare piesă la locul ei, să le colorezi ca lumea, să… Know how.

– Și cât timp durează să faci o machetă de-astea?

– Durează ceva, că e muncă migăloasă. În plus, nu depinde numai de viteza omului, trebuie să se usuce lipiciul, vopselele, adică văcselele, cu zice un prieten, lacurile, astea.

– Toate machetele astea le-ați făcut dumneavoastră?

– Domnee… nu. Multe sunt făcute de prieteni. De exemplu, am un prieten, ăsta cu „văcselele”. A făcut omul machete cât a făcut, până și-a umplut casa. La fiecare, nevasta-sa îi zicea: „Unde dracu o mai punem și pe-asta?”. Și, până la urmă, i-a venit ideea cu autobuzul ăsta.

– Interesant!

– Hai și sus, să vedeți.

Nici la „iataj” (vorba lui Vasile) nu mai erau scaune pentru pasageri. În partea din față se vedea ceva asemănător cu un banc de lucru, având deasupra un raft mare cu cutiuțe Și sticluțe (“Vopsele, lipiciuri, de-astea”, explică Ciprian), iar dedesubt un dulăpior cu unelte, ai fi zis de jucărie.

– Mecanică fină, spuse modelistul. Nu lucrezi cu ciocane, dălți sau rindele, îți trebuie forfecute, pensete, pile fine, cuttere… o menghină mică și moale, să nu afectezi piesele, câteva prese… Vedeți? Aici meșterim și expunem rezultatul muncii la „parter”, cum s-ar zice.

– Fainâ treabă… aprecie nea Mureșan. Ia uite, aveți și diplome, trofee… Mai multe nume, nu numai al dumneavoastră.

– Păi v-am spus că la autoatelierul ăsta colaborăm mai mulți nebuni. Când l-am luat, tot așa, „Văcsele” a venit cu ideea, întâi am zis să luăm un autobuz de pe la noi, de la ăștia cu autobuze, dar tot „Văcsele” a zis că e cam mic, mai bine căutăm unul englezesc. Ne-am interesat și l-am găsit pe ăsta la Leicester, schimbau ăia de la „Confidence” flota și l-am cumpărat ieftin. E un Leyland Olympian… la tip mai are câteva inițiale și cifre, dacă vreți mă uit pe talon și vi le recit…

– Nu, nu, lăsați, că tot nu le țin minte.

– Nici eu. Ne-am dus la Leicester, l-am luat cam gratis, când au auzit ăia ce vrem să facem ne-au făcut ei și actele, apoi ni l-a adus pe roți prietenul unui prieten și ne-am pus pe treabă, într-un an l-am adus la starea de acum. Am făcut și școala de șoferi pentru el, ce să facem, iar acum îl plimbăm prin țară.

– Frumos… Și vine lumea să viziteze?

– Domne… depinde. Dacă în localitatea respectivă ne promovează cineva ca lumea, vin vizitatori, mai ales în prima zi. Pe urmă vin curioși, să încerce și ei.

– Le vindeți kituri?

– Nu, noi suntem modeliști doar. Dar de cele mai multe ori vine odată cu noi și un comerciant, cu o ofertă rezonabilă. Cred că aproape de fiecare dată se prinde cineva în nebunia asta, a noastră.

– Nu e rău… Nu aveți vreo machetă în lucru, să-mi arătați și mie cum se face?

Bineînțeles că avea, iar cafeaua adusă de Vasile la „iataj” însoți lecția de modalism primită (cu entuziasm) de nea Mureșan.

Câteva ore mai târziu, Vasile striga disperat:

– Șefuuuu! N-am făcut nimic azi! Melcii ăștia o să ne mănânce și pe noi, iar mata stai și te joci cu bucățelele alea de plastic!

Prof. **Mihai-Atanasie PETRESCU**

Expoziție

„Armonii de primăvară”

Desenul datează încă din preistorie, și a apărut ca nevoie a omului de a-și exprima dorințele. Desenul este o tehnică și o artă care constă în reprezentarea grafică a unui obiect, a unei figuri, sau a unui peisaj pe o suprafață, prin diferite metode, monocrom sau color. Toți marii artiști au început de undeva, desenând chipurile celor dragi, grădina casei sau locurile înconjurătoare, animalele de pe lângă casă, au conturat pur și simplu realitatea de lângă ei.

Unii dintre ei, pe lângă talentul nativ, au avut și profesori, maeștri care le-au predat tehnici și i-au format pentru a fi titani ai lumii artistice: Monet, Van Gogh, Picasso, Rembrandt, Michelangelo sau românii noștri dragi: Aman, Tattarescu, Grigorescu, Luchian sau Tonitza.

Și în cazul nostru, elevii așteaptă cu nerăbdare orele de educație plastică. Poate pentru că nu fac lecții, nu au teme pentru acasă, ci doar se exprimă prin desen… sau poate că pur și simplu iubesc desenul.

Așa este și cazul elevilor înscriși la Cercul de pictură al Clubului Copiilor din Roșiori de Vede, sub îndrumarea profesoarei Sanda Mâncilă, care, în cadrul expoziției „Armonii de primăvară”, au expus în data de 28 mai, la Casa de Cultură din Roșiori de Vede: Maia Băltoiu, Ingrid Boboc, Maria Dobrescu, Diana Grigore, Andreea Iavnic, Antonia Manda, Ervin Maris, Maria Matei, Stavarache Medeea, Andreea Nicula, Sonia Popescu, Bianca

Săndulescu, Mara Șerban, Mihaela Țurea.

Alături le-a stat un cadru didactic dedicat, care iubește desenul și conștientizează valoarea acestuia, prof. Sanda Mâncilă, cea care prin puterea exemplului le transmite sentimentul acela de a vrea, a putea, a reuși, și copiilor pe care îi îndrumă.

La eveniment, au participat părinți, colegi și prieteni ai tinerilor artiști, alături de coordonatorul Clubului Copiilor roșiorean, Gică Ungureanu, profesoara Iustina Tudor de la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” din Roșiori de Vede, în calitate de dirigintă a unor elevi expozanți, profesoara în învățământ primar Iuliana Mariș, mamă și cadru didactic.

Transmitem sincere felicitări tinerilor talentați și la cât mai multă inspirație pe viitor!

Monica TUINETE
Foto: **Marinela RUȘANU, Elvira STÂNGĂ**

Am primit la redacție

În labirintul cărților – studii, eseuri și cronici literare IV – Mihaela Albu, Editura Aius, 2010. Poetă, prozatoare, jurnalistă, critic și istoric literar, prof. univ. dr. la Universitatea din Craiova, Mihaela Albu aduce în fața cititorilor o literatură creată în alte spații geografice de către scriitori români, care au scris cel mai adesea în limba română. Cărți document, despre care scriitorul Dumitru Augustin Doman spunea: „Poate că nimeni (precum Mihaela Albu) n-a cheltuit atâta energie în ultimii 30 de ani pentru a-i readuce în spațiul cultural românesc pe Virgil Ierunca, Vintilă Horia, Monica Lovinescu, pe toți ceilalți scriitori și ziariști români plecați în lumea largă la instaurarea comunismului”.

Corespondență în era internetului – Mihaela Albu, Editura Eikon, 2022 – o carte conversație cu 442 de pagini, zeci de mesaje și 45 de autori, dintre care enumerăm câteva nume, cu regretul că spațiul nu ne permite să le trecem pe toate: George Anca, Marius Chelaru, Theodor Codreanu, Stan V. Cristea, Leonid Dragomir, Christian W. Schenk, Matei Vișniec, George Vulturescu, care spunea printre altele: „sunt bucuros să văd peste tot risipirea/ dăruirea culturală pe care o îndreptați asupra celorlalți, dă, Doamne, să ți se întoarcă-n zecit”!

Ars Scribere (portrete și analize literare) – Mariana Moga, Editura Castrum de Thymes, 2023.

Cuvântul în oglinda așteptărilor – Petru Hamet, Editura Castrum de Thymes, 2025.

ANIROL

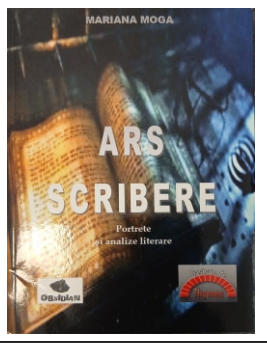

Să mai citim puțin!

Liturghii în bibliotecă

Memento Mori (Panorama deșertăciunilor), de Mihai Eminescu

Dacă *Luceafărul*, această extraordinară sinteză a marilor teme și motive ale liricii lui Eminescu, reprezintă capodopera poeziei sale antume, *Memento Mori* sau *Panorama deșertăciunilor*, cum este subintitulat, constituie, alături de *Povestea magului călător în stele*, una dintre cele mai înalte culmi ale poeziei postume eminesciene.

Scris la vârsta de doar 22 de ani, acest vast poem de 1308 versuri, din care poetul n-a publicat în timpul vieții decât fragmentul *Egipetul* (acest fragment din amplul poem *Memento mori* își găsește dezvoltarea în nuvela fantastică neterminată *Avatarii faraonului Tlà*, criticul George Călinescu obținându-și doctoratul în 1936, la Universitatea din Iași, cu un studiu despre aceasta), este un soi de **haos germinativ**, în sensul că mai toată poezia eminesciană de inspirație istorică se află în germene în amplul poem scris în 1872.

Poemul este structurat ca o succesiune a civilizațiilor și, din acest punct de vedere îl putem compara cu creațiile altor mari scriitori, cum ar fi *Legenda secolelor* a romanticului francez Victor Hugo sau poemul dramatic *Tragedia omului* al scriitorului maghiar Imre Madách.

Titlul poemului reproduce un adagiu antic, drag împăratului Marcus Aurelius, *Memento mori*!, adică *Amintește-ți că vei muri*! Marile epoci ale civilizației universale au deci rolul de a reaminti prin succedarea lor prăbușirea în neant a tot ce este omenesc. Subtitlul, *Panorama deșertăciunilor*, ne trimite cu gândul la un vechi dicton latinesc VANITAS VANITATUM, OMNIA VANITAS, adică în traducere, *Deșertăciunea deșertăciunilor, totul este deșertăciune*, pe care-l va ilustra și cronicarul moldovean Miron Costin în poemul *Viiața lumii*.

Istoria evocată în acest superb poem se îmbină armonios cu mitul și cu filosofia, viziune poetică ce contribuie atât la accentuarea ideei de vis, prezentă în special în incipitul poemului, cât și la sublinierea faptului că sunt chemate în amintire *orele astrale* ale omenirii, momentele de schimbare, civilizațiile de răscruce ale istoriei.

În episoade diferite cantitativ ne trec succesiv prin fața ochilor descrieri lirice ale statelor sau popoarelor care au un jucat un rol crucial în istoria omenirii: Babilon, Ninive, Egiptul cu orașele-i Memphis și Teba, Nilul, biblica Palestina scăldată de râul Iordan, miticul Ierusalim cu-al său rege Solomon, Liban.

În episodul Greciei, poetul cultiva o lirică peisagistică, dar tot aici se conturează și trei figuri emblematice ale culturii elene: filosoful sau cugetătorul, sculptorul orb, ilustrând aici tema artistului ce creează în ciuda infirmităților care îi interzic să se bucure de receptarea propriei opere, lucru care amintește de compozitorul surd din Scrisoarea a V-a: „geme / Ca un maistru ce-asurzește în momentele supreme" și aedul Orfeu, capabil de un cânt născător de lumi și care poate îndruma universul spre haos.

Roma apare în toată splendoarea ei, fiind comparată cu un „uriaș popor de regi". Incendierea Romei de către Nero este descrisă de Eminescu în versuri similare de care își va aminti când va evoca, în poezia *Împărat și proletar*, Parisul cuprins de flăcările Comunei.

Însă cel mai important episod al poemului *Memento Mori* este cel al Daciei. Mai întâi este vorba de Dacia mitică, care este tutelată de zeii Daciei și zâna Dochia. Aici Dacia este descrisă succint prin cele trei forme majore de relief: Dunărea, Munții Carpați și Marea Neagră, care-s antropomorfizate.

Apoi, este vorba de Dacia eroică, în care sunt puse față-n față două popoare nobile și pline de visuri mărețe: dacii și romanii. Oastea zeilor daci este condusă de Zalmoxis, pe când oastea zeilor romani îl are drept conducător pe Joe sau Jupiter. Antagonismul dintre cei doi conducători de oști divine este transpus și în plan uman, în persoana regelui Decebal și a împăratului Traian. Printr-un concurs nefast al soartei, asistăm la înfrângerea Daciei și la căderea ei. Episodul Daciei se termină cu un cutremurător blestem al regelui dac mort Decebal, care profețește distrugerea Romei și la care Cezarul ascultă cu uimire.

În continuare, zeii nordici din Valhalla, în frunte cu Odin, se grăbesc să împlinească profeția regelui dac, și anume aceea că Roma va fi distrusă. Până la urmă, însuși Odin este răpus, așa cum reiese din versul următor: „Odin moare — Tibrul este a Credinței lui sicriu."

Mitul dacic ocupă în creația lui Mihai Eminescu un loc privilegiat. Istoria și spiritualitatea dacilor, reprezintă pentru el un timp eroic, ce se deapănă într-un spațiu edenic aflat sub tutela zeului Zamolxe, egalul zeului nordic Odin.

În viziunea eminesciană, Roma devine o civilizație coruptă, perimată și sortită pieirii. În antiteză, Dacia, apare purificată prin jertfă de sânge, hărăzindu-i-se un viitor ce transpare în poezia *Ce-ți doresc eu ție dulce Românie*.

Cucerirea romană nu are efecte benefice asupra Daciei, cuceritorii fiind supuși blestemului lui Decebal, și, prin aceasta, a întregului popor dac, păstrător al legii și datinii străbune. În poemul lui Mihai Eminescu, se face o disociere clară între lumea romană și cea a dacilor hiperboreeni prin „Dunărea bătrână" care desparte cele două civilizații antagonice.

În strofa numărul 118 a poemului: „Ăsta-i raiul Daciei veche,-a zeilor Împărăție: / Într-un loc e zi eternă — sara-n altu-n vecinicie,/ Iar în altul, zori eterne cu-aer răcoros de mai; / Sufletele mari viteze ale-eroilor Daciei / După moarte vin în șiruri luminoase ce învie — / Vin prin poarta răsăririi care-i poarta de la Rai." se reiterează vechile credințe populare în care Dacia este văzută ca un rai, ca un ținut de basm și în care dacii, prin simpla credința în Zalmoxis, pot deveni nemuritori.

Dacia este ridicată deasupra tuturor celorlalte civilizații antice devenind paradisul ideal la care au râvnit toți. O Dacie paradisiacă, atemporală și pe care poetul o opune celorlalte mari civilizații care desemnează panorama deșertăciunilor.

De altfel, Eminescu visa să realizeze o mare epopee a Daciei, următoarele poezii sau poeme dramatice constituind părți importante ale acestui proiect de-al său: *Memento mori*, *Sarmis*, *Gemenii*, *Strigoii*, *Povestea magului călător în stele*, *Mureșan*, *Decebal*, *Rugăciunea unui dac* etc. În 1889, Eminescu își exprima crezul vieții într-un enunț fără echivoc: „În România totul trebuie dacizat".

Succesiunea perioadelor istorice se încheie cu momentul Revoluției franceze (aici este portretizat într-o strofă Robespierre) și al Imperiului napoleonian. Napoleon este descris ca învins de Nord: „Nordul m-a învins — Ideea m-a lăsat.". Poemul *Memento mori* se termină cu o suită de meditații melancolice asupra rosturilor lumii și a poeziei.

Prof. **Cristian Gabriel MORARU**

Lecturi în lumină

Zestrea literară a Teleormanului

Teleormanul, acest „mare și necunoscut județ" (apud N. Iorga), este matricea spirituală din care, de-a lungul timpului, au ieșit numeroase personalități care au îmbogățit patrimoniul culturii naționale. De-ar fi să ne gândim doar la literatură, acest barometru autentic al oricărei culturi, putem aminti următorii scriitori clasici (ca valoare):

1. **Radu Grămăticul** (n. sec. al XVI-lea, la conacul din Măniceşti/ Scrioaştea Bătrână, din apropierea târgului Rușii de Vede).
2. **Alexandru Depărățeanu** (n. 25 februarie 1834, Roșiori de Vede – m. 11 ianuarie 1865, București);
3. **Grigore Păucescu** (n. 5 februarie 1842, Roșiori de Vede – m. 4 mai 1897)
4. **Anghel Demetriescu** (n. 5 octombrie 1847, Alexandria – m. 18 iulie 1903, Karlovy Vary);
5. **Dimitrie Teleor** (n. 10 mai 1858, satul Atârnați, azi Cernetu – m. 4 aprilie 1920)
6. **Nicolae I. Apostolescu** (n. 4 mai 1876, Alexandria – m. 2 noiembrie 1918)
7. **Gala Galaction** (n. 16 aprilie 1879, Dideşti – m. 8 martie 1961, București);
8. **Petre Bellu** (n. 1 iunie 1896, Turnu Măgurele – m. 14 noiembrie 1952, București);
9. **Alexandru Bădăuță** (n. 14 iunie 1901, Zâmbreasca – m. 18 mai 1983, București);
10. **Zaharia Stancu** (n. 5 octombrie 1905, Salcia – m. 5 decembrie 1974, București);
11. **Constantin Noica** (n. 25 iulie 1909, Vitănești – 4 decembrie 1987, Sibiu);
12. **Constantin Salcia** (n. 28 august 1910, Salcia – m. 21 noiembrie 1994, București);
13. **Ion Pena** (n. 25 august 1911, Belitori, azi Troianul – m. 29 iulie 1944, Alba Iulia);
14. **Miron Radu Paraschivescu** n. 2 octombrie 1911, Zimnicea – m. 17 februarie 1971, București);
15. **Alexandru Popescu-Tair** (n. 3 august 1912, Roșiori de Vede – m. 1 noiembrie 1991)
16. **Dimitrie Stelaru** (n. 8 martie 1917, Segarcea Vale – m. 28 noiembrie 1971, București);
17. **Ioan Ianolide** (n. 27 ianuarie 1919, Dobrotești – m. 5 februarie 1986, București)
18. **Marin Preda** (n. 5 august 1922, Siliștea-Gumești – m. 16 mai 1980, Mogoșoaia);
19. **George Gană** (n. 13 ianuarie 1935, Măldăeni – m. 8 martie 2010, București);
20. **Mircea Scarlat** (n. 10 aprilie 1951, Cervenia – m. 17 decembrie 1987, București).

După cum se poate observa, printre personalitățile culturale de talie națională, care-și au obârșia pe meleaguri teleormănene, întâlnim poeți (Al. Depărățeanu, Zaharia Stancu, Ion Pena, Miron Radu Paraschivescu, Dimitrie Stelaru), epigramiști (Ion Pena), prozatori (Gala Galaction, Petre Bellu, Alexandru Bădăuță, Zaharia Stancu, Ion Pena, Dimitrie Stelaru, Marin Preda), dramaturgi (Al. Depărățeanu, Petre Bellu, Marin Preda), eseiști (Alexandru Bădăuță, Constantin Noica, Miron Radu Paraschivescu, Marin Preda), filosofi (Constantin Noica), critici și istorici literari (Anghel Demetriescu, Alexandru Bădăuță, George Gană, Mircea Scarlat), traducători (Al. Depărățeanu, întâiul traducător român din lirica spaniolă, Gala Galaction, traducător al Sfintei Scripturi din limbile ebraică și greacă, Zaharia Stancu, traducător din lirica lui Esenin, Constantin Noica, traducător în special din limba germană și din limbile clasice, greacă și latină, Marin Preda, traducător din Camus și Dostoievski), editori (Gala Galaction, care, împreună cu Tudor Arghezi, a editat revistele „Cronica" și „Spicul", Marin Preda, director al editurii Cartea Românească, George Gană, editor al operei lui Lucian Blaga).

Mulți dintre cei amintiți mai sus au fost fervenți publiciști, gazetari (Al. Depărățeanu, Gala Galaction, Petre Bellu, Al. Bădăuță, care, printre altele, a fost secretar de redacție al celebrei reviste „Gândirea" în perioada 1928-1931, Zaharia Stancu, ctitor al revistei „Azi", la care au colaborat mari scriitori precum Eugen Ionescu, Mircea Eliade, Vladimir Streinu, Ion Pillat, Ion Vinea, Geo Bogza ș. a., Constantin Noica, Ion Pena, Miron Radu Paraschivescu, care, la mijlocul anilor '60, a redactat „Povestea vorbii", suplimentul literar al revistei „Ramuri" din Craiova, în paginile căruia i-a publicat pe Vintilă Ivănceanu, Leonid Dimov, Dumitru Țepeneag, scriitori avangardiști intrați în dizgrația presei literare de la acea vreme, Dimitrie Stelaru, care a făcut o farsă jurnalistică teribilă contemporanilor săi, publicând în ziarul „Semnalul" un articol prin care își anunța propriul deces, lăsându-i pe toți să creadă că a murit și reapărând apoi în public la o săptămână după aceea, spre stupefacția tuturor, Marin Preda, care a colaborat la toate publicațiile importante ale epocii sale) și chiar polemiști redutabili (Zaharia Stancu).

Toți acești scriitori care au intrat în istoria literaturii române prin valoarea intrinsecă a operei lor au avut parte și de o receptare critică mai mult sau mai puțin adecvată. Uneori, istoricii și criticii literari și-au focusat atenția doar pe una dintre ipostazele creativității cutărui sau cutărui scriitor, restul operei fiind obnubilată sau trecută sub tăcere.

Antebelicii au fost așezați sub stejarul rămuros al uitării, interbelicii sunt foarte rar vizitați de către exegeți, excepțiile putând fi numărate pe degetele de la o mână, iar contemporanii cel mai adesea au fost judecați de posteritatea critică mai mult prin prisma relației lor cu ideologicul și politicul. Unul dintre cei mai nedreptățiți scriitori în acest sens este Zaharia Stancu, deși nici Marin Preda nu a fost scutit de partea lui de denigratori..

Prof. **Cristian Gabriel MORARU**

Meridiane critice

Presa românească din Banat

Structurată în cinci capitole, axate pe începuturile gazetăriei în vestul țării, raportul echilibrat regional-național, tangențele cu stilistica, gramatica, lingvistica, lucrarea lui Ioan David, *Presa românească din Banat* (editura Davis Press Print, 2012) nu a apărut pe un sol arid, dimpotrivă, existau antecedente datorate chiar unor cărturari/ dascăli ai locurilor, inclusiv din mediul universitar, Ion Iliescu, Aurel Cosma-Junior, de aici și șansa filtrării, disciplinării vastelor informații, în altă manieră, mai alertă, cu punctarea aportului bănățenilor la emanciparea culturală globală. Însuși capitolul I, *Reprezentați bănățeni ai Școlii Ardelene,* relevă teza că fenomenul social, politic, ideologic, artistic, umanist a depășit cu mult spațiul arondat și propagat de media scripturală și învățământul liceal și academic, înmugurind și în Timiș, Caraș etc., un punct de vedere îndrăznet, dar și insolit din moment ce modernitatea ar fi demarat încă de la finele secolului al XVIII-lea, în iluminism, cu ramificații pregnante în Timișoara, încă de pe la 1788, prin Ioan Molnar Piuariu (autorul unei gramatici românești în limba lui Goethe), Vasile Cologi, Ioan Cornali, contributori la *Lexiconul de la Buda*. În plus, Paul Iorgovici (pp.20-24) a demonstrat că ar fi - zice sursa citată - un precursor al științei lingvistice românești, alcătuitor, printre altele, al unui glosar de neologisme. De apreciat și C.D. Loga, cu cinci decenii în patrimoniul spiritual, un venerat de către contemporani și posteritate, semnatar și el al unei *Gramatici românești pentru îndreptarea tinerilor,* Buda, 1822, dovadă elocventă a rolului acestei discipline în perimetrul educației și formării generațiilor de mâine. „Un Loga pentru Banat", decretează cu entuziasm Ioan David. În acest context, răsar și primele gazete în citadela de pe Bega și în proximitate. Sunt menționați Pavel Vasici, colaborator la Gazeta de Transilvania (18550, Telegraful român (Sibiu), precum și Nicolae Tincu Velia, cu articole la Foia pentru minte, inimă și literatură. Limba română literară - dixit profesorul David - era pe deplin formată, deși pare-se că Eminescu contribuise decisiv la cristalizarea ei.

Capitolul următor, *Limba română în perioada dualismului austro-ungar*, certifică eforturile (cam minimalizate de către o parte a specialiștilor) unui Țichindeal - amintit de Eminescu în *Epigonii* -, Vincențiu Babeș (*Cauza limbilor și a naționalităților în Austria*, 1860), unul dintre fondatori ai Partidului Național Român, evadare (inspirată?) în politic, situație valabilă și pentru Alexandru Mocioni, deputat în Parlamentul Ungar (1868), susținător al egalității în drepturi a tuturor naționalităților conlocuitoare. Un om instruit, cu inițiative și finalizări lăudabile.

Nu la mare distanță de primii ctitori (Ion Heliade Rădulescu, Gh. Asachi, George Barițiu) ai presei de la noi, spre finele secolului, se înregistrează și primele periodice în acest colț al patriei – Priculiciu (1874), Dreptatea (1887, Timișoara), Educatorul (1910, Oravița), Drapelul (1901, Lugoj)… Având în vedere legătura indisolubilă dintre jurnalism și gramatică, stilistică, devine plauzibilă ipoteza că presa era implicată organic în apărarea și afirmarea limbii literare (substanța capitolului al III-lea), alături, desigur, de scrierile literare. (n.n). Întâi a fost Luminătorul (1880), cu trei apariții pe săptămână - ancorat, totuși, partinic, la P.N.R. (Partidul Național Român) -, cu profesioniști precum: Alexandru Mocioni, Vincențiu Babeș, Coriolan Brediceanu, cu miza pe deșteptarea poporului român, dotat cu inteligență, prețuitor al limbii materne (p.45). Un ziar (1880-193) dinamic, polemic, cu un condeier acerb ca Pavel Rotaru, ce s-a duelat cu mai titrata Tribuna lui Slavici pe tema *deznaționalizarea.* A venit vremea ieșirii la rampă a personalităților din muzică, teatru, de nivel național, de talia Agathei Bârsescu, a Elenei Teodoroni, ce au încântat scenele lumii cu prestațiile lor. De asemenea, profesoratul a ridicat cota evaluativă a universitarilor bănățeni din străinătate, de la Budapesta în sus. La periodicul Dreptatea (1893-1897), s-a remarcat Valeriu Branițe, un vizionar, cu modelul Tribunei în minte, ce a adus un spor de prestigiu presei scrise regionale. În opinia cercetătorului timișorean, ziaristul sus-menționat a utilizat o paletă aerisită de specii de profil și metode, de la dialoguri imaginare cu un filolog/ filosof la microsondaje în capitală, scrisori imaginare de la cititori, trucuri de captare a atenției. S-a reluat cazuistica provincialismelor, a principiului fonetic în rostire, a străinismului… Nu puține articole de și despre Eminescu (p.65). Periodicul Drapelul (1901-1920) a fost considerat drept cea mai importantă rețea de informare până la Marea Unire. Sufletul ei: tot Valeriu Branițe. Lângă deja numiții Mocioni, Brediceanu, un alt coleg: Alexandru Bărăescu. Carieră a făcut expresia simpatică, a lui George Garda (p.84), subiectivă până la un punct/ moment: „Banatu-i fruncea", provincie unde se conturase o cultură de masă, cu țărani-sculptori, scriitori, compozitori, dirijori, semn că nu originea conta, ci harul, perseverența, produsul finit. Același neobosit Valeriu Branițe pune la cale Tabla de la Lugoj, 1903. Capitolul celălalt upgradează conceptul de limbă română literară - căruia universitarii Ștefan Munteanu și Vasile Țâra i-au dedicat un tratat, pentru ca primul să se focuseze pe stilistică și convingerea că mai mult decât oaze de artisticitate puteau fi găsibile în gazete din Banat. Demne de semnalat și Gazeta poporului (1881), Progresul (Oravița, 1907), Voința Banatului (1921, înființată de Sever Bocu)..

Prof. dr. **Iulian BITOLEANU**
Colegiul Național „Anastasescu" Roșiori de Vede
Membru al Uniunii Scriitorilor din România și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR)

Lecţia de istorie ○ Lecţia de istorie

Oameni care au fost

Doctorul Gheorghe Vișină

Este un lucru cert că marile talente sunt, în regula generală, multilaterale și că într-o mare măsură numai împrejurările ambianței, viața socială determină o alegere, e referință pentru unele dintre realele vocații ale unei persoane sau chiar pentru una singură, care reușește să înăbușe pe celelalte. Multe cazuri cunoscute ne duc la convingerea că oricare dintre acești oameni, spirite proeminente, care s-au distins cu exclusivitate într-un domeniu, ar fi putut să manifeste la fel și în altele, dar că acestea au fost sacrificate unei preocupări unice, dictate de împrejurări contingente, sociale sau psihologice.

Omul care și-a făurit drept ideal sănătatea oamenilor, îngrijirea acestei sănătăți, dr. Gheorghe Vișină, a fost fiul unei modeste familii din comuna Vișina, fostul județ Vlașca, familia preotului Ioniță și Voica Popescu. El s-a născut la 30 iunie 1895, fiind al treilea copil al familiei, ceilalți fiind Iancu, Constantin, Stela și Aurica.

Cursurile școlare primare și gimnaziale le-a urmat în comuna Vișina, apoi, având în vedere dorința tatălui, Constantin și Gheorghe au fost înscriși la Seminarul ortodox „Nifon" din București, pentru a deveni preoți. De altfel, Gheorghe avea o voce frumoasă, ureche muzicală deosebită și cânta bine la vioară. La absolvirea seminarului, fratele mai mare, Constantin, spre nemulțumirea tatălui, s-a înscris la Facultatea de Drept. În aceste condițiuni, absolut dezamăgit, preotul Ioniță Ionescu a sperat că Gheorghe va deveni preot. Dar nu a fost să fie așa...

După parcurgerea primului an de studii, Gheorghe și-a retras actele și s-a înscris la Facultatea de Medicină din București, lucru despre care tatăl său a aflat abia când acesta era deja în anul IV de studii (1922), motiv pentru care a hotărât să-l dezmoștenească, lucru care, evident, până la urmă, nu s-a întâmplat. În același an 1922, cei doi frați, Constantin și Gheorghe, au hotărât, considerând că numele Popescu era prea comun, să-l schimbe și au făcut-o juridic, luându-și numele de Vișină, după numele comunei de origine.

În anul 1924, Gheorghe I. Vișină încheie studiile la Facultatea de Medicină, obținând diploma de „Doctor în medicină și chirurgie", cu o lucrare de licență din domeniul mediciniei sociale. În același an, tânărul medic vine în orașul Roșiorii de Vede, unde începe să practice medicina ca liber profesionist, având un cabinet medical în centrul orașului. După numai doi ani, începe să funcționeze ca medic al Stației C.F.R. Roșiorii de Vede. Între timp, se și căsătorește cu domnișoara Alexandrina Florescu din oraș și, destul de repede, se nasc și cei doi copii, Iulia, în 1925, și Mihai, în 1931.

Doctorul Gheorghe Vișină era un cunoscător foarte avizat al vieții și necazurilor celor săraci, situație care îl preocupa încă din vremea studenției. Într-un articol publicat în 1936 în ziarul „Lumina poporului", el scria: „Îmi puneam des întrebarea care sunt cauzele mizeriei în care se zbate atât țăranul, cât și muncitorul și a stării de înapoiere a țării și doream din suflet să pot fi de folos la schimbarea stării de lucruri în bine".

În 1940, în sala „Giuvelka" din Roșiorii de Vede, vorbind despre „Bolile țăranului român", dr. Vișină arată că „Întreaga legislație românească a fost dominată de frica ca nu cumva să lipsească marilor cultivatori brațele de muncă necesare, stabilind pentru țărani sacrificii enorme, sărăcie lucie și boli multe".

Patriotismul său curat, lupta pentru ridicarea celor de jos și eforturile sale fără preget în slujba idealului său „sănătatea oamenilor" au avut drept răsplată nu numai lucruri bune, ci și rele: persecuții, calomnii și umiliri. Viața doctorului Vișină a rămas un exemplu de dăruire neobosită pentru cauza alinării suferințelor celor bolnavi și lupta împotriva bolilor sociale. El a știut să îmbine activitatea de talentat organizator cu cea de medic profund devotat meseriei sale. Cabinetul medical organizat în Stația C.F.R. , ce a funcționat până în 1951, este un exemplu concludent, doctorul Vișină fiind bine cunoscut în toată zona C.F.R., de la Zimnicea și Turnu Măgurele, până la Costești.

Atât prin consultațiile medicale, recomandările pe care le făcea, cât și prin articole din presă și conferințe, el a arătat adevăratele cauze sociale ale deselor îmbolnăviri care loveau mai ales pe cei săraci (la C.F.R., lucrau mai ales oameni săraci). El insită mai ales asupra faptului că factorii hotărâtori în procesul de apariție al bolilor sunt factorii sociali. Dr. Vișină spunea că: „Medicinei preventive îi revine un rol hotărâtor, măreț, ea are un viitor strălucit în lupta pentru sănătatea oamenilor".

În oraș, doctorul era bine apreciat atât de populație, cât și de confrați, care, de multe ori, se sfătuiau cu el. A avut foarte bune relații de prietenie cu dr. Ștefan Noica, șeful spitalului din oraș. Fiind bine cunoscut și apreciat, în 1941, dr. Gheorghe Vișină este ales primar al orașului, funcție ce o va îndeplini trei ani, răspundere foarte mare în acele vremuri foarte grele. Războiul „bătea la ușă", manifestările antidemocratice erau tot mai dese, iar situația social-economică a orașului începea să se altereze.

Primarul Gheorghe Vișină a fost un om drept, vertical în toată activitatea sa. Colaborează și se sprijină pe oameni deosebit de competenți, precum: Marin Fottescu, Stan Ghițescu, Mișu Daia, Vladimir Popov și alții. El ia măsuri deosebite pentru liniștea și siguranța cetățenilor orașului, spijină cu tot ce poate de la nivelul primăriei familiile nevoiașe, iar odată cu implicarea României în război, ajută atât refugiații români și polonezi, cât și văduvele și orfanii de război.

Este sprijinit de Vladimir Popov și preotul Nicolae Marinescu. Pe toată durata războiului, dr. Gheorghe Vișină a fost și adjunct al șefului Spitalului orășenesc, dr. Ștefan Noica, având gradul de căpitan în rezervă.

Dr. Vișină a avut mult de suferit, atât în 1941, din cauza violențelor legionare, dar mai ales după instaurarea regimului comunist, deși el nu a făcut parte din niciun partid politic. La fel ca și dr. Ștefan Noica, este arestat, cercetat pentru fapte pe care nu le-a făcut niciodată, găsit nevinovat și eliberat în 1948.

În 1951, este din nou arestat și încarcerat în „Lagărul de la Caracal", sub acuzația de „uneltire contra ordinii sociale". A sta închis circa zece luni. În anii 1950-1951, atât casa, cât și cabinetul au fost „luate în folos obștesc" (nu au fost naționalizate) și transformate în Policlinica „Regiunii Teleorman", cu reședința la Roșiorii de Vede.

După eliberarea din „Lagărul de la Caracal", întrucât postul de la C.F.R. fusese ocupat, primește un post similar în stația C.F.R. Piatra Olt și, după scurtă vreme, este transferat la stația C.F.R. Râmnicu Vâlcea, de unde iese la pensie în 1957.

Bolnav și obosit de cele ce se întâmplau, se retrage împreună cu soția la Pitești, alături de fiica lor, Iulia, căsătorită Curteanu. Dar nici aici nu are liniște. Este arestat în 1958 de organele de securitate ale județului Argeș (de care aparținea Râmnicu Vâlcea) și, în urma unei parodii de proces, este condamnat la 6 ani de închisoare. Acuzatorul a fost un medic din stația C.F.R. Râmnicu Vâlcea, un fost coleg stomatolog, care a declarat anchetatorilor că dr. Vișină recomanda pacienților să cumpere numai „penicilină americană, care este mult mai bună decât cea rusească". A fost încarcerat la închisoarea Aiud și a decedat la 15 august 1964, în urma unui cancer generalizat, cauza fiind un ulcer vechi, asociat cu greul regim de detenție.

Fiul său, inginerul Mihai Vișină, absolvent al Liceului „Frații Anastasescu" și apoi al Facultății Politehnice, acum pensionar de la Ministerul Minelor, în București, este depozitarul a numeroase informații și documente ce reliefează în amănunt viața și activitatea tatălui său, dr. Gheorghe Vișină.

Un sfios sentiment de reculegere ne face să ne înclinăm cu pietate înaintea memoriei acestui mare om și mare medic, fost primar al orașului Roșiorii de Vede..

Prof. **Argentin St. PORUMBEANU,**
membru UZPR
Foto*: arhiva personală a autorului*

Parfum de epocă — Russenart - cetatea culturală

„Doctoratul m-a ajutat să pot profesa până la vârsta de 77 de ani"(III)

interviu cu medicul Virgil Sotirescu (n. 22. 06. 1931 – d. 18. 10. 2022)
cetățean de onoare al Municipiului Roșiori de Vede

(continuare din numărul trecut)

Gabriel Argeșeanu (GA): După decembrie 1989, ați fost ales vicepreședinte al Frontului Salvării Naționale (FSN) pe Teleorman. Ce v-a determinat să acceptați această funcție?

Virgil Sotirescu (VS): Totul a început cu un telefon pe care l-au dat acasă niște tineri care ocupaseră Primăria Roșiori. A răspuns soția, spunându-le că sunt de gardă. Au sunat apoi la spital, și le-am explicat că sunt pentru revoluție, dar nu puteam părăsi tura de gardă. Am fost însă chemat la Alexandria, câteva zile mai târziu, și numit vicepreședinte al Frontului. Președinte era profesorul Ion Morar, era și medicul Liviu Vasilică, dar nu am stat decât câteva luni, deoarece

În calitate de director al spitalului „Caritas" și de fost deputat, vorbind în 1980 despre dezvoltarea orașului Roșiorii de Vede

nu puteam accepta tot felul de cereri de arestare care excedau cadrul legal, mai ales că atunci ne confruntam și cu un vid legislativ. Era o continuă dorință de vendetă, poate îndreptățită, dar în orice caz nu corectă juridic.

(GA): **Construcția Spitalului „Caritas" a stat sub semnul incertitudinii. Ne puteți împărtăși detalii despre provocările cu care v-ați confruntat în acea perioadă?**

(VS): Așa este, pentru că ni s-a spus atunci că nu sunt bani pentru efectuarea săpăturilor la noul spital. Și, pentru a nu lăsa lucrurile să treneze, ne-am mobilizat tot personalul medical și auxiliar din spital și din teritoriu, prestând fiecare câte zece zile de muncă pentru a acoperi acest deficit financiar major, ce putea împiedica realizarea noului edificiu spitalicesc. Sigur că, la vremea aceea, ne-au mai ajutat și două societăți din oraș, una fiind Uzina de reparații vagoane ROVA, unde director era Constantin Crăsneanu. Surpriza celor care trebuiau să aprobe investiția a fost mare; nevenindu-le să creadă că noi am realizat acele săpături. Și, ca să reînnod mai exact firul, primul secretar m-a chemat într-o zi și mi-a spus că trebuie să-l convingem pe Ion Teleagă că este nevoie și la Roșiori de un spital nou. Se construise la Alexandria, era în construcție la Turnu Măgurele, iar la Roșiori nu se mai putea. Atunci am făcut niște găuri în pereții spitalului vechi pentru a-l convinge că acesta nu mai este propice activității spitalicești. Și am reușit să-l convingem.

(GA): Care este povestea cu medicul Ulmeanu?

(VS): La Alexandria ajunseseră o serie de medici veniți din închisoare, pentru că efectuaseră avorturi și alte fapte ce țin de actul medical. Se punea problema ce trebuie făcut cu ei, știindu-se de unde au venit, pentru a fi reabilitați. Atunci eu le-am spus că nu este important ce li se întâmplase, ci care era media de absolvire a facultății. Spre exemplu, doctorul Ulmeanu, care era chirurg, terminase cu media de 9,20. Ceea ce știu este că avea și un dosar destul de confuz, fiind condamnat pentru avort; de aceea nu pot spune nici acum dacă a fost vinovat, situația fiind extrem de delicată. L-am ajutat să vină la Roșiori și să aibă condițiile necesare în spital pentru a profesa.

(GA): Care medici din alte localități v-au influențat cel mai mult în cariera profesională și în ce mod?

(VS): În primul rând, profesorii Săvulescu, Dan Alexandrescu și Vlad Vasiliu. În cabinetul meu am fotografii cu aceștia. Nu este niciun secret; chiar profesorul Săvulescu este cel care m-a sunat și mi-a spus că trebuie să mă înscriu la doctorat. Atunci era o problemă participarea, fiind douăzeci de candidați pe trei locuri, dar am luat al doilea pe listă. Legat de profesorul Săvulescu, îmi aduc aminte cum toți colegii și profesorii cu care am terminat secundariatul erau convinși că nu va veni la masa festivă organizată la restaurantul „Ambasador". Atunci, eu, împreună cu soția, am mers la dânsul și l-am convins să ne însoțească. Când am intrat în restaurant cu dânsul, profesorii Dan Alexandrescu și Vlad Vasiliu au rămas „muți" de uimire că am reușit să-l conving, dar și bucuroși că acceptase să fie alături de noi. Trebuie să știți că am fost și membru de partid chiar din perioada când dădeam doctoratul, sugerându-mi-se că este în folosul carierei mele, fără a mă forța cineva.

(GA): Cum s-a adaptat soția dumneavoastră privațiunilor familiale în cei cincizeci de ani dedicați medicinii?

(VS): Am o soție care a înțeles permanent situația. Mai ales în nopțile când eram chemat la spital, uneori și de două-trei ori. O femeie de mare valoare, apreciată atât acasă, cât și la farmaciile unde a lucrat. Destinul a făcut ca plecarea mea din spital, care este vineri (n.a. 1 august, interviul fiind realizat pe 30 iulie), să coincidă și cu retragerea ei definitivă de la farmacia unde lucra, fiind și ea sărbătorită, ca și mine. Avem două fete, medici în București. Și pe acest plan pot spune că sunt împlinit. Am o casă în București și alta, mai mică, la Cornu.

(GA): Cum a influențat experiența dumneavoastră profesională respectul față de femeie?

(VS): Femeia înseamnă totul. Respectul pentru femeie mi-a fost cultivat de dr. Horia Popescu, iar eu am conștientizat permanent, odată cu trecerea timpului, acest respect. Doctorul Ștefănescu, dar și ceilalți doctori care au lucrat cu mine, au simțit permanent acest lucru, pentru că și ei au aceeași percepție privind această ființă

Împreună cu colegii de serviciu, în ziua pensionării

minunată care este femeia.

(GA): Ați menționat că veți părăsi orașul după pensionare. Ce sentimente aveți legate de această decizie și ce lăsați în urmă?

(VS): Domnule, viața mea a fost legată de Roșiori. În primul rând, las aici mormintele

La birou, cu plachета de cetățean de onoare al municipiului Roșiori de Vede

părinților mei și lumea care m-a iubit. Să știți că aș fi putut ajunge și într-o clinică universitară, dacă nu aveam fișa de cadre înroșită cu problema tatălui meu. Dar și dacă aș fi avut o fișă de cadre curată, tot nu aș fi plecat să profesez în altă parte, pentru că am iubit Roșiorul.

(Fotografii din arhiva autorului)

Gabriel Argeșeanu

Reclame
Pe strada Dunării,
la o cafea și o brâzoaică
NOUL local de CAFENEA
Str. Dunării - (fost Sfinţescu)
Complect renovat face cunoscut onoratei clientele, că serveşte prompt şi conştiincios reducând preţul tuturor consumaţiilor privitor în această branşă. Tot de odată servim renumitele Brânzoaice.
Vizitaţi spre a vă convinge.
A. IONESCU
Gabriel Argeșeanu

1 Iunie - Ziua Internațională a Copilului

La mulți ani, copii de toate vârstele!

- continuare din pag. 1

și... muuuuultă voie bună! Totul s-a întâmplat la Teatrul de Vară, un loc de recreere proaspăt renovat, mai mult decât generos ca spațiu și decor.

Pe scena acestuia, au urcat elevi și sportivi premiați la concursurile naționale și internaționale, care au primit din partea autorităților locale, reprezentate chiar de primarul municipiului, ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru, și de prof. Cristiana Mirela Piper-Savu - viceprimar, diplome de excelență, premii în bani și felicitări pentru rezultatele obținute și pentru tot efortul lor de a reprezenta cât mai bine municipiul nostru.

A urmat Trupa „United Steps", alcătuită din copii de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede și de la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu", care ne-a prezentat „Dansul destinului - o poveste în mișcare", copii coordonați de prof. Sergiu Târniceanu.

Am continuat cu o „Călătorie în lumea desenelor" - spectacol oferit de Trupa SHOWLANDIA din Alba Iulia și unde personajele favorite ale copiilor din desenele animate au prins viață.

A fost o zi cu totul specială plină de zâmbete și culoare, pentru care mulțumim din inimă tuturor celor care au fost alături de noi, au pus mult suflet și au contribuit la bucuria acestei zile minunate!

Iar poveștile frumoase nu se termină aici, pentru că, chiar de 1 Iunie, am deschis o sumedenie de activități de vacanță și am invitat copiii să-și ia „Pașaportul pentru Vacanță". Cu cât mai multe participări la activitățile derulate de Primărie, prin Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, pe timpul vacanței de vară, cu atât veți fi mai aproape de o surpriză la sfârșitul acesteia. Așadar, vă așteptăm cu drag!

La mulți ani, dragi copii de toate vârstele!

Ziua Eroilor

Eroii români - omagiați la Roșiori de Vede de Ziua Înălțării Domnluui

- continuare din pag. 1

Istoria dă sens prezentului și ne învață să cinstim jertfa înaintașilor. În această zi specială, a fost alături de noi prof. Victor Gabriel Osăceanu – istoric și publicist, care a vorbit despre însemnătatea acestei zile în istoria poporului român, dar și despre Măriuca Zaharia, o fetiță româncă de doisprezece ani. În timpul luptelor de la Mărășești din Primului Război Mondial, Măriuca a transmis armatei române toate mișcările trupelor austro-ungare. A fost omorâtă de schijele unui obuz.

Pentru sufletele celor căzuți pe câmpurile de luptă, a fost oficiată o slujbă de pomenire de preoți ai Protoieriei Roșiori de Vede.

Ne-am plecat apoi fruntile în fața Eroilor neamului, iar în semn de omagiu au fost depuse flori la Monumentul Eroilor din fața Primăriei, astfel: Consiliul Local al Municipiului Roșiorii de Vede; Primăria Municipiului Roșiorii de Vede; Partidul Social Democrat; Uniunea Salvați România; Partidul Național Liberal; Alianța pentru Unirea Românilor; Spitalul Municipal CARITAS; Școala Gimnazială „Mihai Eminescu"; Școala Gimnazială „Alexandru Depărățeanu"; Școala Gimnazială „Dan Berindei" cu structura „Gala Galaction"; Școala Gimnazială „Zaharia Stancu"; Colegiul Național „Anastasescu"; Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu"; Liceul Tehnologic „Anghel Saligny"; Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede; Școala Postliceală FEG Roșiorii de Vede.

Marele Nicolae Iorga spunea că „un popor care nu-și respectă eroii nu merită să aibă parte de ei". Să păstrăm, așadar, în suflete noastre lumina acestor eroi și să ducem mai departe idealurile pentru care ei s-au jertfit. Dumnezeu să-i odihnească în pace, iar nouă să ne dea înțelepciunea de a fi vrednici de sacrificiul lor!

Mulțumim pentru sprijin Inspectoratului pentru Situații de Urgență „A.D. Ghica" Teleorman - Detașamentul de Pompieri Roșiori de Vede, Protoieriei Roșiori de Vede și tuturor celor prezenți pentru participare!

Eroi au fost, Eroi sunt încă...

Eternul Eminescu...

- continuare din pag. 1

de cadre didactice dedicate, și de reprezentanta Clubului Femina, doamna Burcea Petra, o prezență cu totul aparte.

Încercăm să menținem vie memoria Poetului Nepereche, exprimându-ne recunoștința față de zestrea de valori pe care ne-a lăsat-o moștenire și pe care avem datoria morală de a o duce mai departe.

Dacă reușim sau nu, „Eminescu să ne judece"!

De Ziua Învățătorului

Președintele Academiei Române a fost prezent la Roșiorii de Vede!

- continuare din pag. 1

Române, soprana Felicia Filip, regizorul Stere Gulea, actrița Ioana Calotă Philippide – fiica renumitei interprete de muzică populară Floarea Calotă și a poetului și prozatorului teleormănean Nicolae Lupu, lector univ. dr. Ileana Gurlui și alți distinși invitați, care au adus cuvinte de înțelepciune, inspirație și recunoștință pentru rolul dascălilor în formarea noastră ca oameni și ca națiune.

Mesaje de felicitare, mulțumire și apreciere au fost transmise și din partea autorităților locale și județene. Primarul municipiului Roșiorii de Vede, ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru, viceprimarul – prof. Cristiana-Mirela Piper-Savu, alături de inspectorul școlar general - I.S.J. Teleorman, prof. Sorin Gabriel Ilie, dar și de prof. Argentin Porumbeanu - au exprimat gânduri calde și urări de „La mulți ani" tuturor dascălilor, subliniind rolul esențial pe care aceștia îl joacă în comunitate.

Un moment cu totul emoționant a fost dedicat învățătorilor teleormăneni care, începând cu 1 septembrie, se vor retrage la pensie și anume: Liliana Cătrună, Mirela Carmen Voiculeanu, Mariana Iscru, Marin Pășu, Doina Norica Găman, Domnica Vlad și Elene Bâscoveanu. Au fost momente de recunoștință, aplauze și priviri pline de respect, un omagiu sincer adus unor cariere dedicate educației și formării generațiilor.

Sărbătoarea a fost întregită de un recital vibrant oferit cu multă sensibilitate de elevii Denis Stancu, Marta Cîmpeanu și Florin Ciobanu - un gest artistic profund, dedicat dascălilor. Iar finalul a fost încununat de vocea inconfundabilă a sopranei Felicia Filip, care a oferit un moment de înaltă emoție și rafinament.

Evenimentul a fost organizat de Asociația Învățătorilor din Teleorman, Inspectoratul Școlar Județean Teleorman, Casa Corpului Didactic, Facultatea de Științe ale Educației, Științe Sociale și Psihologice, filiala Alexandria, în colaborare cu Primăria Municipiului Roșiorii de Vede și Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport.

Un gând aparte de mulțumire și felicitare se îndreaptă către sufletul acestui eveniment, prof. Dănuț PARPALĂ - președintele de onoare și fondator al Asociației Învățătorilor Teleormăneni - pentru efortul remarcabil de a aduce împreună oameni atât de valoroși. Datorită implicării și dăruirii sale, Ziua Învățătorului a fost nu doar sărbătorită, ci cu adevărat trăită.

Mulțumim, dragi dascăli, pentru răbdarea, dăruirea și curajul de a modela suflete. Ziua de 5 iunie ne-a reamintit, cu emoție și admirație, cât de mult înseamnă un învățător adevărat în viața unui copil, a unei comunități, a unei națiuni.

La mulți ani tuturor celor care, prin fiecare lecție predată, lasă urme adânci în inimile noastre!

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

Biblioteca Municipală „Gala Galaction" a aplicat la cererea de propuneri pentru centrele EUROPE DIRECT România 2026-2030!

De curând, Comisia Europeană a lansată cererea de propuneri pentru centrele EUROPE DIRECT România pentru perioada 2026-2030. Centrele ED fac parte dintr-o rețea care îi ajută pe cetățeni să dobândească o mai bună înțelegere a Uniunii Europene și a impactului acesteia asupra vieții lor de zi cu zi.

Cererea de propuneri stabilește și asigură funcționarea continuă a rețelei ED în România în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2026 și 31 decembrie 2030. Aceasta este gestionată de către Reprezentanța Comisiei Europene în România și a putut fi accesată la acest link : EU Funding & Tenders Portal | EU Funding & Tenders Portal. Termenul de depunere a propunerilor a fost 17 iunie 2025, ora 18.00 - ora României. Evaluarea propunerilor va avea loc în perioada iulie-octombrie 2025, iar semnarea acordurilor-cadru de parteneriat este prevăzută pentru luna decembrie 2025.

Cuantumul grantului anual se ridică la 34.000 EUR. Grantul ia forma unei contribuții financiare a Uniunii Europene acoperind o parte din costurile de funcționare ale unui centru ED.

Obiectivele rețelei EUROPE DIRECT sunt:

- să informeze cu privire la politicile și acțiunile UE, în special cele cu impact la nivel local, sporindu-le astfel vizibilitatea;
- să asculte preocupările cetățenilor cu privire la chestiuni care țin de responsabilitatea UE și să transmită aceste preocupări Reprezentanței Comisiei Europene în România;
- să angajeze un dialog deschis cu cetățenii cu privire la UE și la impactul acesteia în viața lor de zi cu zi, pentru a întări și/sau a suscita asumarea proiectului european și pentru a stimula participarea la procesul democratic european;
- să contribuie la educația civică europeană;
- să contribuie la crearea unei sfere publice europene.

Rețeaua ED a fost creată de Comisia Europeană în anul 2005, prin reunirea mai multor tipuri de centre de informare și de documentare ale UE. De atunci, ea s-a aflat în avangarda strategiei de comunicare a instituțiilor europene și constituie un instrument unic de implicare a cetățenilor pe teme legate de Uniunea Europeană la nivel local și regional.

Misiunea rețelei ED este de a aduce Uniunea mai aproape de cetățenii săi.

Centrele ED sunt bine conectate cu comunitățile locale (de exemplu, cu asociații ale societății civile, rețele locale, mass-media locală, școli, biblioteci, centre pentru tineret, asociații de întreprinderi, influențatori locali, alte centre de informare ale UE etc.), cunosc subiectele de interes și sensibilitățile din zona lor, au experiență în comunicare și informare și au capacitatea de a se conecta cu cetățenii și de a angaja un dialog cu privire la UE și la avantajele pe care le oferă la nivel general și local.

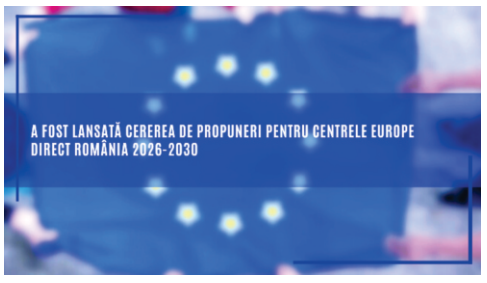

Echipa EUROPE DIRECT Teleorman – centru de informare găzduit de Biblioteca Municipală „Gala Galaction" – a aplicat la această propunere - sperăm cu succes - pentru că ne dorim ca ED Teleorman să rămână o prezență activă în inima comunității, acționând ca o sursă de informație sigură despre Uniunea Europeană și ca promotor al dialogului civic și al implicării cetățenești. Nu ne limităm la a oferi răspunsuri – creăm oportunități reale de învățare, participare și conectare la valorile și politicile Uniunii Europene, contribuind la o comunicare europeană vie, relevantă și ancorată în comunitate, așa cum facem încă din anul 2021.

Aurelia BĂRBUȚ, Marinela RUȘANU